

دانش ایران در سطح بین‌المللی

سال ۱۹۹۹

سکینه انصافی

دکتر حسین غریبی

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

تهران - ۱۳۸۱

۳-۱- وضعیت تولید علمی ایران در بین سایر کشورها در پایگاه SCI

جدول ۴۳ وضعیت تولید علمی ۱۶ کشور جهان در پایگاه SCI را نشان می دهد. این ۱۶ کشور مجموعاً در تولید ۵۸۱۸۰۳ رکورد ثبت شده این پایگاه اطلاعاتی مشارکت داشته اند. بالاترین میزان تولید علمی را آمریکا با سهم ۴۵ درصد از سایر کشورهای مورد مطالعه دارا می باشد. ژاپن و آلمان با مقادیر ۱۱/۳ و ۱۰/۶ درصد در مراتب بعدی قرار دارند. در مجموع شش کشور آمریکا، انگلستان، ژاپن، آلمان، فرانسه و کانادا ۹۰/۲ درصد از تولید علمی ۱۶ کشور را دارا می باشند و تنها ۹/۸ درصد اختصاص به سایر کشورهای مندرج در جدول دارد. چین، هند و کره جنوبی به عنوان کشورهای در حال توسعه تلاش می کنند خود را به سطح کشورهای توسعه یافته برسانند. این کشورها مجموعاً ۸/۰۳ درصد از تولیدات علمی ۱۶ کشور را به خود اختصاص داده اند.

ایران با مشارکت در تولید ۹۳۶ رکورد اطلاعاتی از بین ۱۶ کشور، در مرتبه سیزدهم قرار گرفته است. بعد از ایران کشورهای پاکستان، کویت و عراق مجموعاً ۰/۱۹ درصد از تولید علمی کشورهای مورد مطالعه را به خود اختصاص داده اند.

جدول ۴۳ - وضعیت تولید علمی ۱۶ کشور جهان در پایگاه SCI

ردیف	کشور	فراوانی	درصد
۱	آمریکا	۲۶۱۶۴۷	۴۵
۲	انگلستان	۶۰۱۵۲	۱۰/۳
۳	ژاپن	۶۴۹۳۴	۱۱/۲
۴	آلمان	۶۱۶۷۶	۱۰/۶
۵	فرانسه	۴۴۲۷۱	۷/۶۱
۶	کانادا	۳۱۹۶۴	۵/۴۹
۷	چین	۲۰۳۹۴	۳/۵۱
۸	هند	۱۵۴۰۷	۲/۶۵
۹	کره جنوبی	۱۰۸۷۸	۱/۸۷
۱۰	ترکیه	۴۹۹۳	۰/۸۶
۱۱	مصر	۲۰۴۹	۰/۳۵
۱۲	عربستان سعودی	۱۳۴۷	۰/۲۳

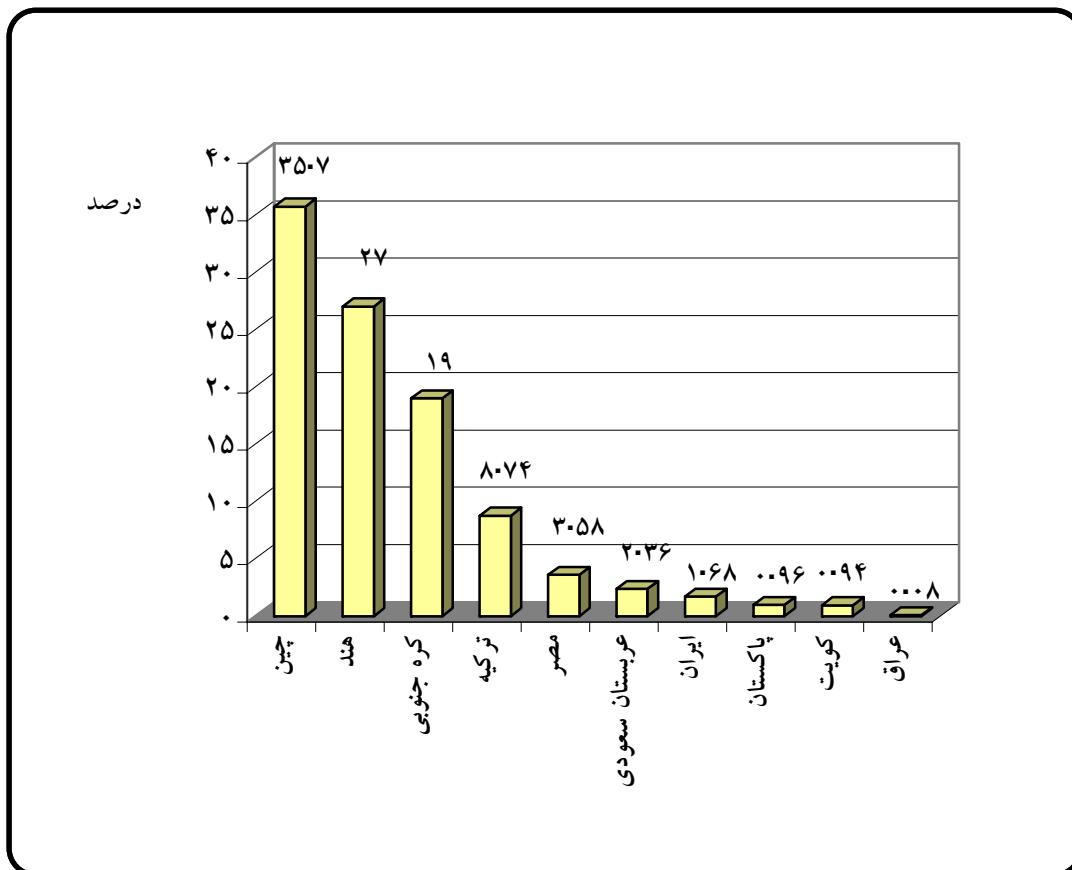
۰/۱۷	۹۳۶	ایران	۱۳
۰/۰۹	۵۴۶	پاکستان	۱۴
۰/۰۹	۵۳۹	کویت	۱۵
۰/۰۱	۴۳	عراق	۱۶
۱۰۰	۵۸۱۸۰۳	جمع	

۳-۱-۱- مقایسه تولید علمی کشورهای در حال توسعه

نمودار ۸ مقایسه ۱۰ کشور در حال توسعه در پایگاه SCI را نشان می دهد . سه کشور چین ، هند و کره جنوبی با اختلاف قابل ملاحظه ای نسبت به ۷ کشور دیگر ، ۸۱/۷ درصد از تولید علمی ۱۰ کشور را به خود اختصاص داده اند .

ایران با اختصاص ۱/۶۸ درصد از تولید علمی ۱۰ کشور در مرتبه هفتم قرار گرفته است . بعد از ایران پاکستان با سهم ۹۶ /۰ درصد ، کویت با ۹۴/۰ درصد و عراق با ۰/۰۷ درصد در مراتب بعدی قرار گرفته اند .

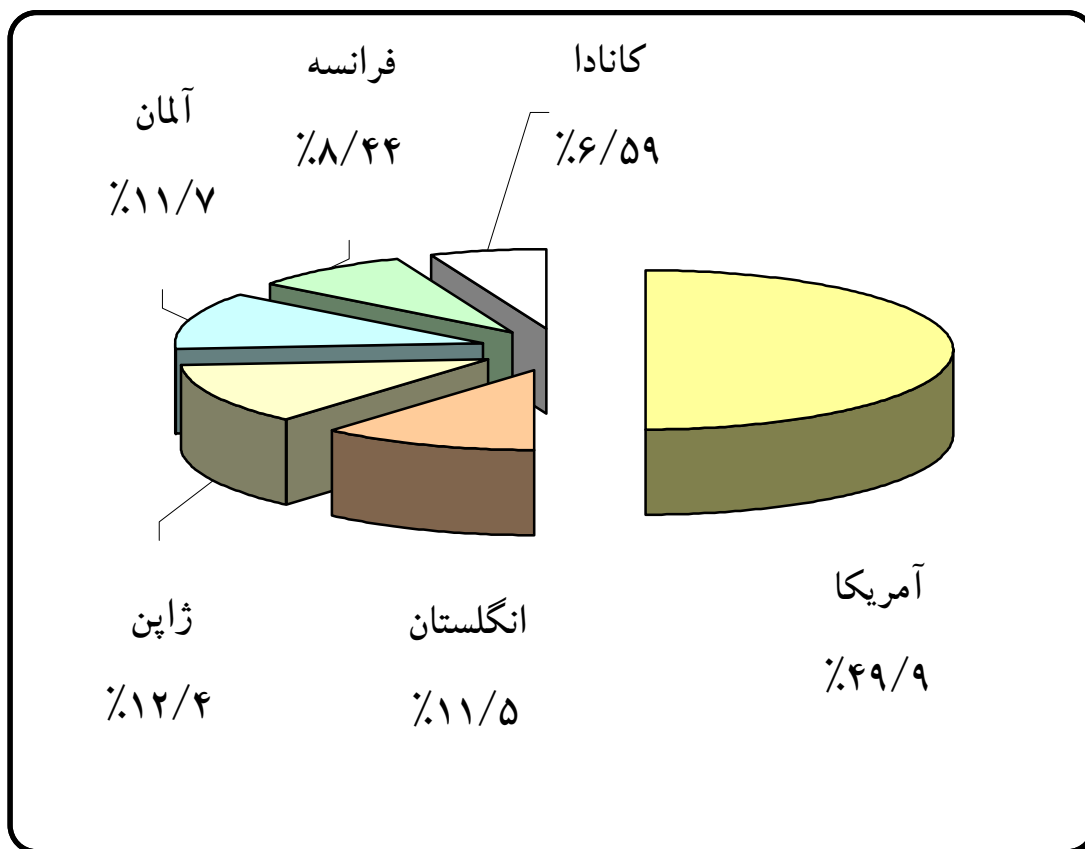
نمودار ۸ - توزیع درصد فراوانی تولید علمی ۱۰ کشور در مال توسعه در پایگاه SCI

۳-۱-۲- مقایسه تولید علمی کشورهای توسعه یافته

وضعیت تولید علمی ۶ کشور توسعه یافته در نمودار ۹ نشان داده شده است. آمریکا با اختلاف قابل توجه نسبت به ۵ کشور دیگر به میزان ۴۹/۹ درصد از تولید علمی ۶ کشور را به خود اختصاص داده است. فرانسه و کانادا به ترتیب با ۸/۴۴ و ۶/۵۹ درصد سهم کمتری نسبت به سایر کشورهای توسعه یافته را دارا می باشند.

نمودار ۹ - توزیع درصد فراوانی تولید علمی ۶ کشور توسعه یافته در پایگاه SCI

۳-۲- سهم ایران و سایر کشورها از تولید علمی جهان در پایگاه SCI

جدول ۴۴ میزان مشارکت ۱۶ کشور در تولید علمی جهان ثبت شده در پایگاه SCI را نشان می‌دهد. این ۱۶ کشور در ۶۱/۵ درصد از تولید علمی جهان در پایگاه SCI مشارکت داشته‌اند. آمریکا دارای بالاترین سهم به میزان ۲۷/۷ درصد می‌باشد. ژاپن، آلمان و انگلستان با سهم

های نزدیک به یکدیگر به ترتیب ۶/۸۶ ، ۶/۵۲ و ۶/۳۶ درصد از تولید علمی جهان را در پایگاه SCI به انجام رسانده اند .

ایران با سهم ۰/۱ درصد از تولید جهانی SCI در بین ۱۶ کشور ، بعد از کشورهای ترکیه ، مصر و عربستان سعودی در مرتبه سیزدهم قرار گرفته است . بعد از ایران نیز سه کشور پاکستان ، کویت و عراق قرار گرفته اند .

جدول ۴۴ - سهم کشورها از تولید علمی جهان* در پایگاه SCI

ردیف	کشور	فراوانی	سهم
۱	آمریکا	۲۶۱۶۴۷	۲۷/۷
۲	انگلستان	۶۰۱۵۲	۶/۳۶
۳	ژاپن	۶۴۹۳۴	۶/۸۶
۴	آلمان	۶۱۶۷۶	۶/۵۲
۵	فرانسه	۴۴۲۷۱	۴/۶۸
۶	کانادا	۳۱۹۶۴	۳/۳۸
۷	چین	۲۰۳۹۴	۲/۱۶
۸	هند	۱۵۴۰۷	۱/۶۳
۹	کره جنوبی	۱۰۸۷۸	۱/۱۵
۱۰	ترکیه	۴۹۹۳	۰/۵۳
۱۱	مصر	۲۰۴۹	۰/۲۲
۱۲	عربستان سعودی	۱۳۴۷	۰/۱۴
۱۳	ایران	۹۳۶	۰/۱
۱۴	پاکستان	۵۴۶	۰/۰۶
۱۵	کویت	۵۳۹	۰/۰۶
۱۶	عراق	۴۳	۰/۰۰۵
	جمع	۵۸۱۸۰۳	۶۱/۵

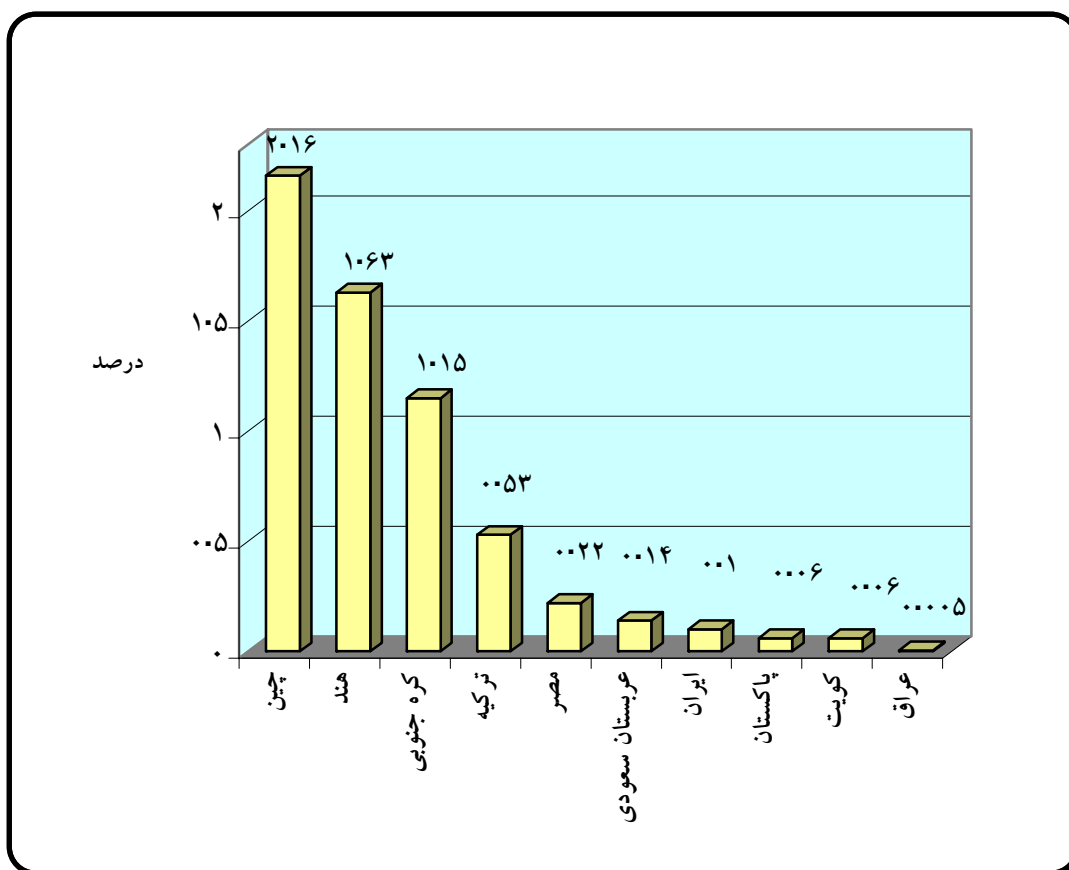

* تولید علمی جهان در سال ۱۹۹۹ در پایگاه SCI برابر ۹۴۵۹۶۱ بوده است .

۳-۲-۱- سهم کشورهای در حال توسعه از تولید علمی جهان

نمودار ۱۰ سهم ده کشور در حال توسعه را از تولید علمی جهان در پایگاه SCI نشان می دهد. ده کشور در حال توسعه در مجموع در ۶/۰۵ درصد از تولید علمی جهان مشارکت داشته اند . چین ، هند و کره جنوبی دارای بالاترین سهم می باشند . ایران نیز در بین ده کشور در مرتبه هفتم قرار گرفته است .

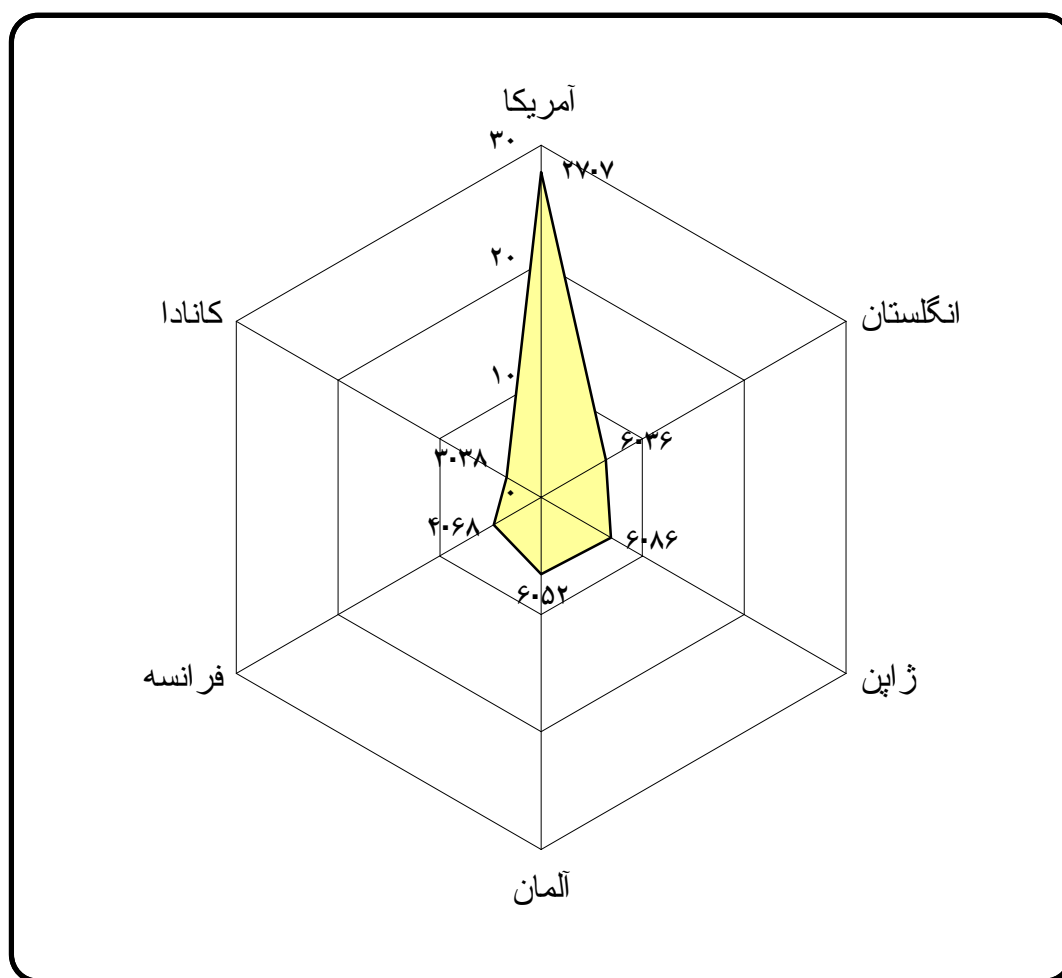
نمودار ۱۰ - سهم ده کشور در حال توسعه از تولید علمی جهان در پایگاه SCI

۳-۲-۲- سهم کشورهای توسعه یافته از تولید علمی جهان

نمودار ۱۱ سهم کشورهای توسعه یافته از تولید علمی جهان در پایگاه SCI را نشان می دهد .
۵۵/۵ درصد از تولید علمی جهان متعلق به این ۶ کشور می باشد . آمریکا با ۲۷/۷ درصد بیشترین سهم و کانادا با ۳/۳۸ درصد کمترین سهم را در بین این ۶ کشور دارا می باشند .

نمودار ۱۱ - سهم ۶ کشور توسعه یافته از تولید علمی جهان در پایگاه SCI

۳-۳- وضعیت تولید علمی ایران در بین سایر کشورها در پایگاه SSCI

جدول ۴۵ وضعیت تولید علمی ۱۶ کشور جهان در پایگاه SSCI را نشان می دهد. این کشورها در مجموع در تولید ۸۲۷۷۵ رکورد ثبت شده این پایگاه اطلاعاتی مشارکت داشته اند. از آنجا که زمینه موضوعی این پایگاه علوم اجتماعی می باشد لذا سهم هر کشور حاکی از فعالیت علمی آن در زمینه های مرتبط با این موضوع می باشد. آمریکا با ۶۷/۹ درصد دارای بالاترین

سهم در بین ۱۶ کشور می باشد . انگلستان نیز در وضعیت بالاتری نسبت به سایر کشورها قرار دارد و ۱۴/۶ درصد از تولیدات این کشورها را به خود اختصاص داده است .

کانادا و آلمان نیز به ترتیب با سهم ۶/۶۸ و ۴/۸۲ درصد در مراتب بعدی قرار گرفته اند. فرانسه و بویژه ژاپن اگر چه در وضعیت بالاتری نسبت به کشورهای در حال توسعه قرار دارند اما با کشورهای توسعه یافته اختلاف قابل ملاحظه ای دارند . سهم این دو کشور در بین ۱۶ کشور به ترتیب ۲/۶۳ و ۱/۶ درصد می باشد. از این امر می توان به این نتیجه رسید که سطح فعالیتهای علمی در زمینه علوم اجتماعی در ژاپن و تا حدی نیز فرانسه نسبت به دیگر کشورهای توسعه یافته کمتر می باشد.

ایران با حضور در ۲۸ رکورد این پایگاه ، ۰/۰۳ درصد از تولیدات علمی ۱۶ کشور را به خود اختصاص داده و در مرتبه سیزدهم به همراه کویت قرار گرفته است . بعد از ایران پاکستان و عراق قرار گرفته اند .

درصد	فراوانی	کشور	ردیف
۶۷/۹	۵۶۱۶۵	آمریکا	۱
۱۴/۶	۱۲۰۵۷	انگلستان	۲
۱/۶	۱۳۲۶	ژاپن	۳
۴/۸۲	۳۹۹۳	آلمان	۴
۲/۶۳	۲۱۸۰	فرانسه	۵
۶/۶۸	۵۵۳۳	کانادا	۶
۰/۴۷	۳۸۹	چین	۷
۰/۵۶	۴۶۱	هند	۸
۰/۳۷	۳۰۴	کره جنوبی	۹
۰/۲۴	۱۹۹	ترکیه	۱۰
۰/۰۵	۴۰	مصر	۱۱
۰/۰۶	۴۸	عربستان سعودی	۱۲
۰/۰۳	۲۸	ایران	۱۳
۰/۰۳	۲۳	پاکستان	۱۴
۰/۰۳	۲۸	کویت	۱۵
۰/۰۰۱	۱	عراق	۱۶
۱۰۰	۸۲۷۷۵	جمع	

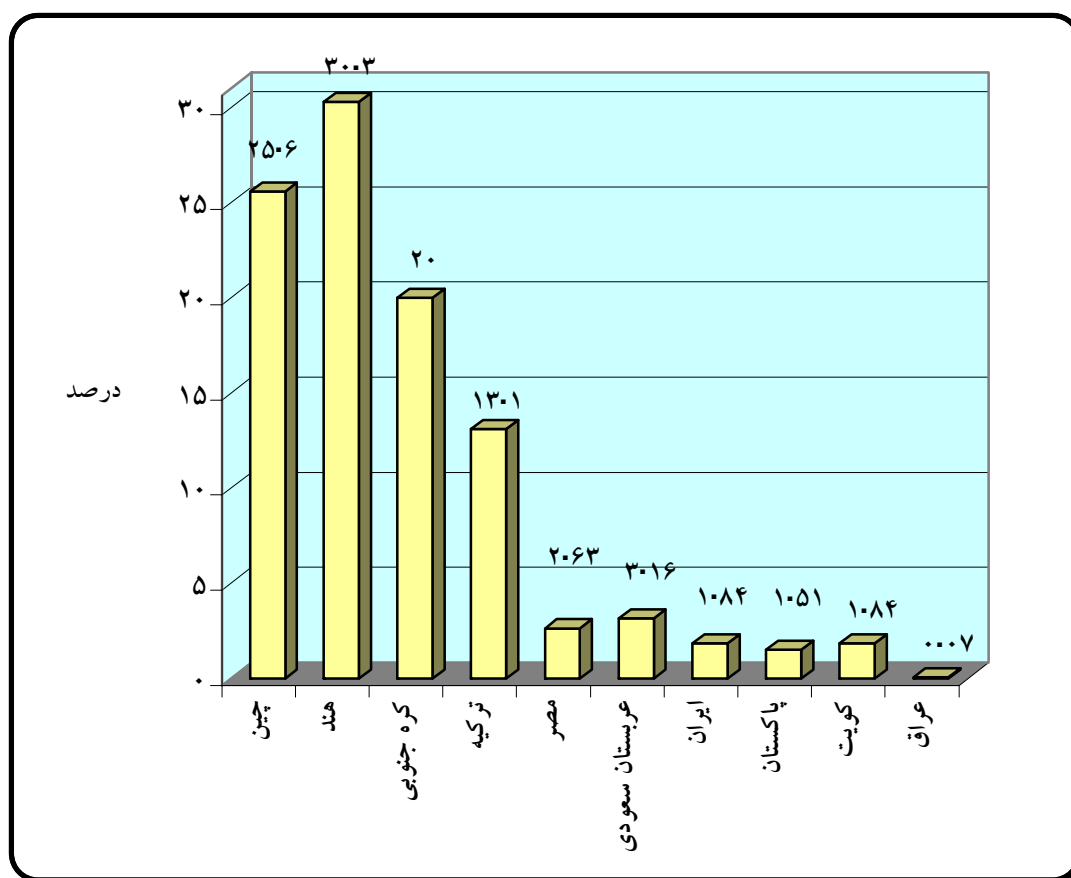
۳-۳-۱- مقایسه تولید علمی کشورهای در حال توسعه

نمودار ۱۲ توزیع درصد فراوانی تولید علمی ده کشور در حال توسعه در پایگاه SSCI را نشان می دهد .

چهار کشور چین ، هند ، کره جنوبی و ترکیه نسبت به ۶ کشور دیگر در حال توسعه دارای سهم بیشتری از تولید علمی مجموع ۱۰ کشور می باشند .

چنانچه ملاحظه می شود هند در فعالیتهای علوم اجتماعی نسبت به سایر کشورهای در حال توسعه در وضعیت بالاتری قرار دارد . چین نیز با اختلاف نه چندان زیادی بعد از آن می باشد . این دو کشور به ترتیب ۳/۳۰ و ۶/۲۵ درصد از مجموع تولید علمی ۱۰ کشور را به خود اختصاص داده اند . ایران در مرتبه هفتم این ده کشور قرار دارد .

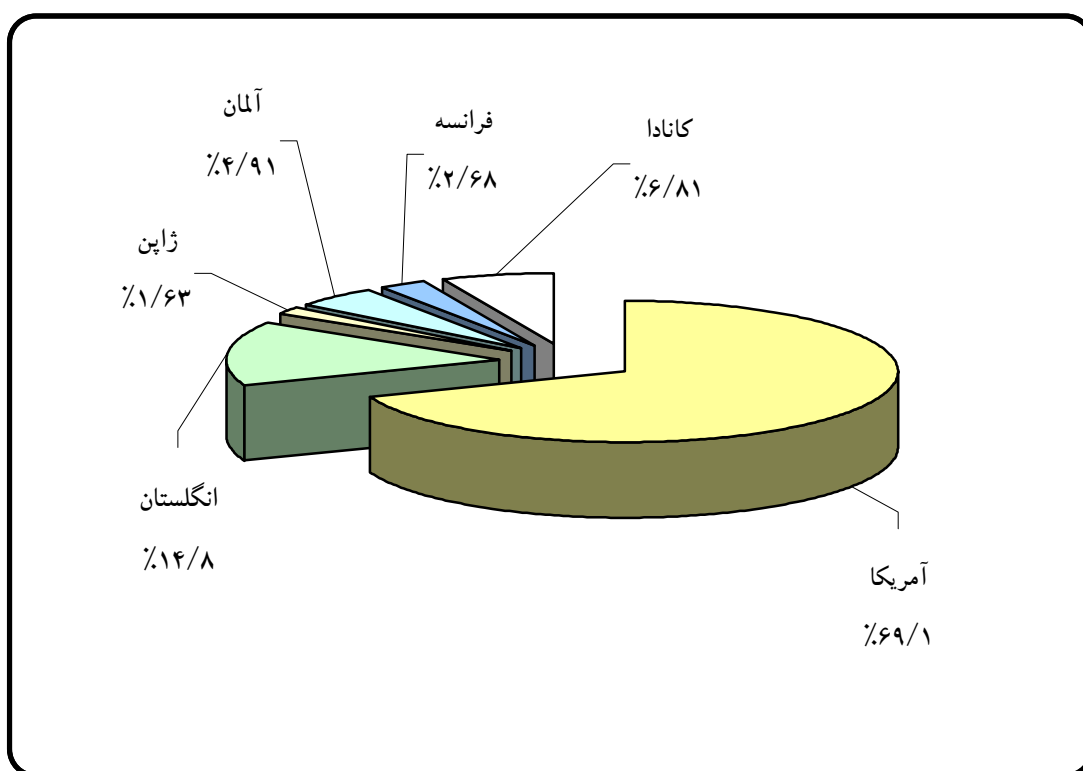
نمودار ۱۲ - توزیع درصد فراوانی تولید علمی ۱۰ کشور در حال توسعه در پایگاه SSCI

۳-۳-۲- مقایسه تولید علمی کشورهای توسعه یافته

توزیع درصد فراوانی تولید علمی ۶ کشور توسعه یافته در پایگاه SSCI در نمودار ۱۳ نشان داده شده است. آمریکا با اختلاف زیاد نسبت به ۵ کشور دیگر ۶۹/۱ درصد تولید علمی این کشورها را به خود اختصاص داده است. در بین ۶ کشور، کشورهای ژاپن و فرانسه دارای سهم کمتری نسبت به سایر کشورها می باشند.

نمودار ۱۳ - توزیع درصد فراوانی تولید علمی ۶ کشور توسعه یافته در پایگاه SSCI

۳-۴- سهم ایران و سایر کشورها از تولید علمی جهان در پایگاه SSCI

جدول ۴۶ سهم ۱۶ کشور جهان از مجموع تولید علمی ثبت شده در پایگاه SSCI را نشان می‌دهد. این کشورها توانسته‌اند در ۵۹/۱ درصد از تولید جهانی در این پایگاه مشارکت نمایند. در بین این کشورها آمریکا دارای بالاترین سهم می‌باشد. این کشور در ۴۰/۱ درصد از تولید علمی جهان مشارکت نموده است. بعد از آمریکا، انگلستان با اختلاف قابل توجه نسبت به آمریکا با سهم ۸/۶۱ درصد در مرتبه دوم می‌باشد.

ایران در این ۱۶ کشور با اختصاص ۰/۰۲ درصد همراه با کشورهای کویت و پاکستان در مرتبه سیزدهم قرار گرفته است.

جدول ۴۶- سهم کشورها از تولید علمی جهان * در پایگاه SSCI

سهم	فراوانی	کشور	ردیف
۴۰/۱	۵۶۱۶۵	آمریکا	۱
۸/۶۱	۱۲۰۵۷	انگلستان	۲
۰/۹۵	۱۳۲۶	ژاپن	۳
۲/۸۵	۳۹۹۳	آلمان	۴
۱/۵۶	۲۱۸۰	فرانسه	۵
۳/۹۵	۵۵۳۳	کانادا	۶
۰/۲۸	۳۸۹	چین	۷
۰/۳۳	۴۶۱	هند	۸
۰/۲۲	۳۰۴	کره جنوبی	۹

۰/۱۴	۱۹۹	ترکیه	۱۰
۰/۰۳	۴۰	مصر	۱۱
۰/۰۳	۴۸	عربستان سعودی	۱۲
۰/۰۲	۲۸	ایران	۱۳
۰/۰۲	۲۳	پاکستان	۱۴
۰/۰۲	۲۸	کویت	۱۵
۰/۰۰۰۷	۱	عراق	۱۶
۵۹/۱	۸۲۷۷۵	جمع	

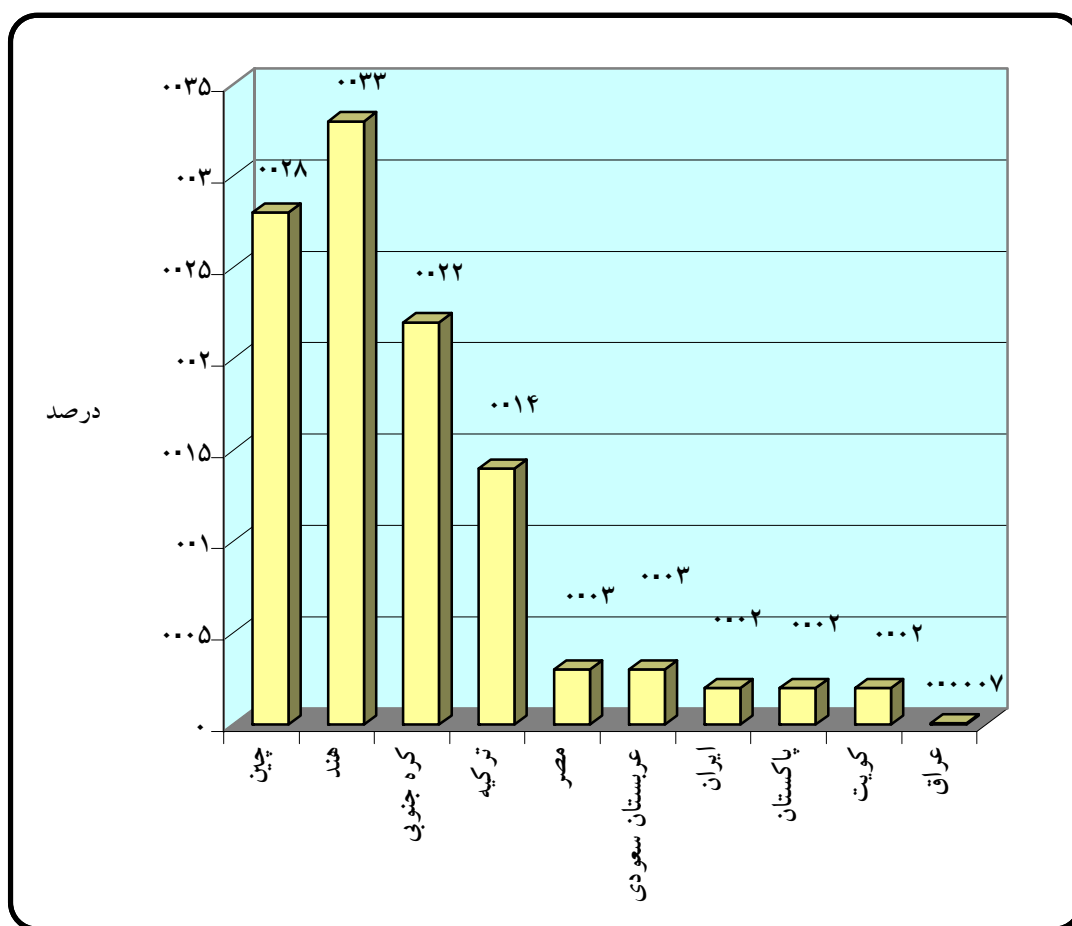
* تولید علمی جهان در سال ۱۹۹۹ در پایگاه SSCI برابر ۱۴۰۰۷۳ بوده است .

۳-۴-۱- سهم کشورهای در حال توسعه از تولید علمی جهان

نمودار ۱۴ سهم ۱۰ کشور در حال توسعه از تولید علمی جهان در پایگاه SSCI را نشان می‌دهد. در بین ۱۰ کشور در حال توسعه هند با اختصاص ۰/۳۳ درصد از تولید جهانی بیشترین سهم را دارا می‌باشد. چین و کره جنوبی با سهم های ۰/۲۸ و ۰/۲۲ درصد از تولید جهانی بعد از هند در مراتب بعدی قرار گرفته اند .

ایران با سهم ۰/۰۲ درصد در مرتبه هفتم بعد از کشورهای ترکیه، مصر و عربستان سعودی قرار گرفته است .

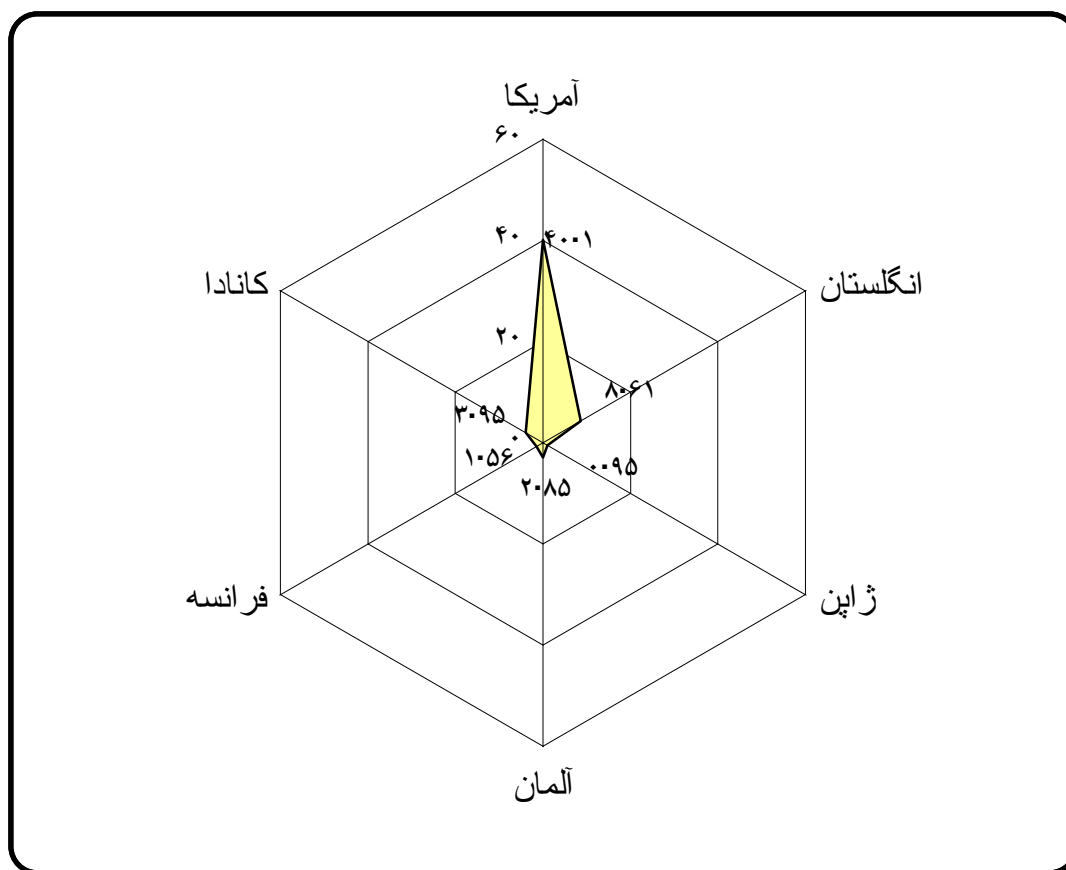
نمودار ۱۴ - سهم ۱۰ کشور در حال توسعه از تولید علمی جهان در پایگاه SSCI

۳-۴-۲- سهم کشورهای توسعه یافته از تولید علمی جهان

نمودار ۱۵ سهم ۶ کشور توسعه یافته از تولید علمی جهانی ثبت شده در پایگاه SSCI را نشان می‌دهد. آمریکا توانسته در ۴۰/۱ درصد از تولید علمی جهانی در این پایگاه حضور داشته باشد. انگلستان با اختلاف زیاد نسبت به آمریکا با ۸/۶۱ درصد در مرتبه دوم قرار دارد. کانادا نسبت به کشورهای از جمله ژاپن، آلمان و فرانسه در وضعیت بالاتری قرار دارد. این کشور دارای سهم ۳/۹۵ درصد می‌باشد که بعد از انگلستان در مرتبه سوم ۶ کشور توسعه یافته می‌باشد.

نمودار ۱۵ - سهم ۶ کشور توسعه یافته از تولید علمی جهان در پایگاه SSCI

۳-۵- وضعیت تولید علمی ایران در بین سایر کشورها در پایگاه Art & Humanities..

جدول ۴۷ وضعیت تولید علمی ۱۶ کشور جهان در پایگاه Art & Humanities.. را نشان می دهد . ۱۶ کشور مورد مطالعه مجموعاً در تولید ۳۷۲۸۷ رکورد علمی ثبت شده در این پایگاه مشارکت داشته اند .

آمریکا با اختلاف بسیار بالاتر نسبت به سایر کشورها ۶۴/۸ درصد از تولید علمی ۱۶ کشور را به خود اختصاص داده است. انگلستان نیز با اختلاف قابل توجه نسبت به سایر کشورها در مرتبه دوم قرار دارد. این کشور ۱۷/۸ درصد از مجموع تولید علمی ۱۶ کشور را دارا می باشد. ایران بعد از مصر، عربستان سعودی و کویت همپای پاکستان قرار گرفته است و تنها توانسته است ۰/۰۱ درصد از مجموع تولید علمی ۱۶ کشور را در این پایگاه به خود اختصاص دهد.

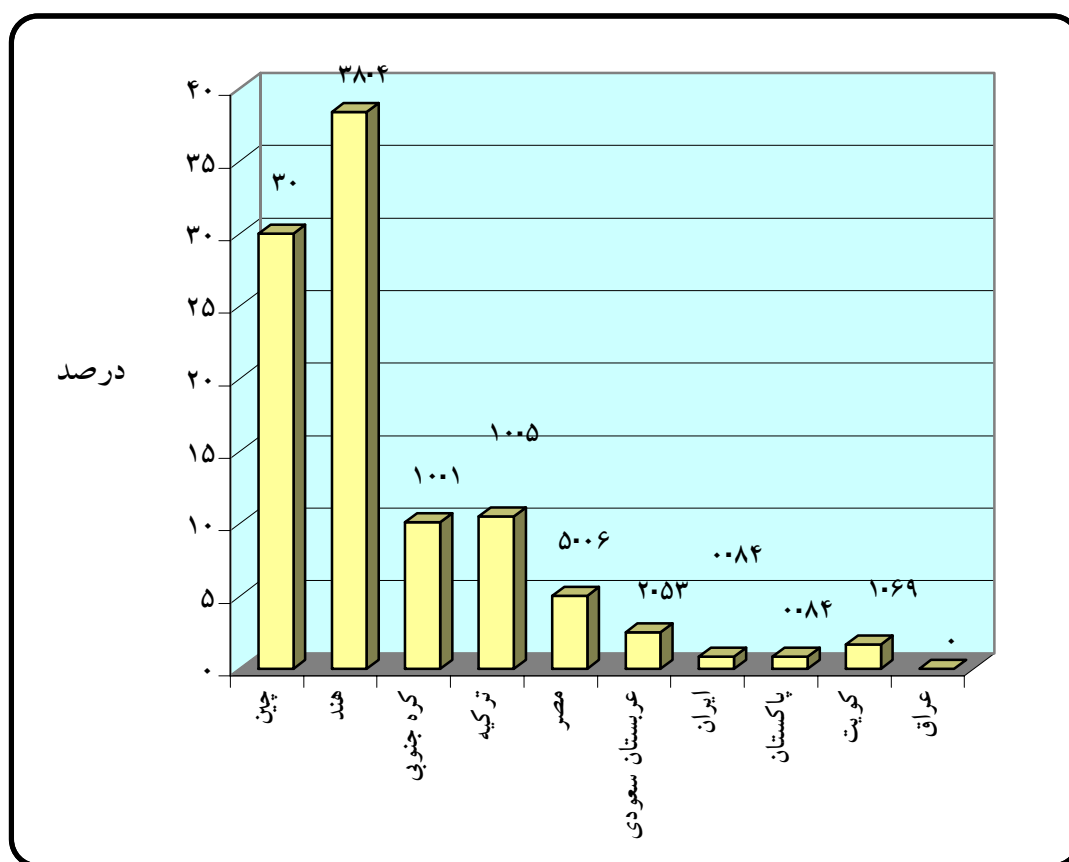
جدول ۴۷ - وضعیت تولید علمی ۱۶ کشور جهان در پایگاه Art & Humanities..

درصد	فراوانی	کشور	ردیف
۶۴/۸	۲۴۱۶۸	آمریکا	۱
۱۷/۸	۶۶۳۹	انگلستان	۲
۰/۵	۱۸۵	ژاپن	۳
۴/۷۳	۱۷۶۴	آلمان	۴
۳/۶۶	۱۳۶۳	فرانسه	۵
۷/۸۶	۲۹۳۱	کانادا	۶
۰/۱۹	۷۱	چین	۷
۰/۲۴	۹۱	هند	۸
۰/۰۶۵	۲۴	کره جنوبی	۹
۰/۰۷	۲۵	ترکیه	۱۰
۰/۰۳	۱۲	مصر	۱۱
۰/۰۲	۶	عربستان سعودی	۱۲
۰/۰۱	۲	ایران	۱۳
۰/۰۱	۲	پاکستان	۱۴
۰/۰۱۵	۴	کویت	۱۵
۰	۰	عراق	۱۶
۱۰۰	۳۷۲۸۷	جمع	

۳-۵-۱- مقایسه تولید علمی کشورهای در حال توسعه

نمودار ۱۶ سهم ۱۰ کشور در حال توسعه از کل تولید آنها را در پایگاه Art & Humanities.. نشان می دهد. هند و چین با اختلاف زیاد نسبت به سایر کشورها به ترتیب ۳۸/۴ و ۳۰ درصد از تولید علمی ۱۰ کشور را به خود اختصاص داده اند. ترکیه و کره جنوبی نیز همپای یکدیگر رقابت می کنند و هر کدام توانسته اند بیش از ۱۰ درصد از تولید علمی ۱۰ کشور را به خود اختصاص دهند. ایران به همراه پاکستان در مرتبه هفتم قرار گرفته اند. این در حالی است که کشورهای از جمله کویت و عربستان سعودی دارای سهم بالاتری نسبت به ایران می باشند.

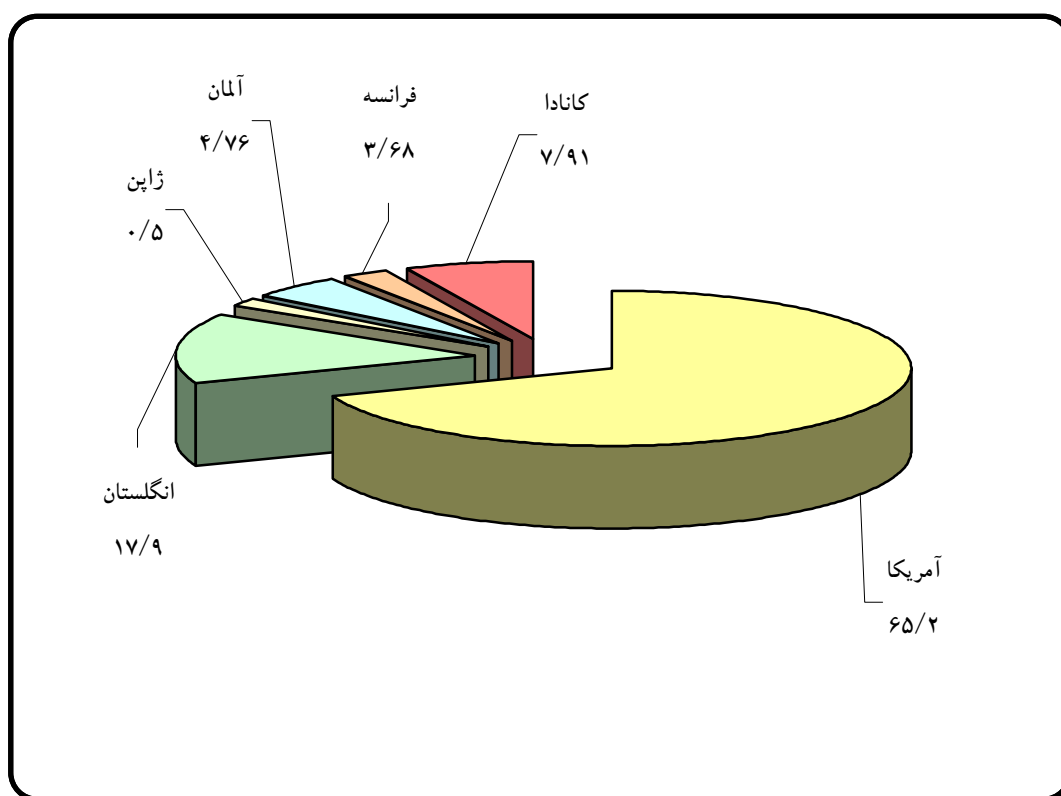
نمودار ۱۶- توزیع درصد فراوانی تولید علمی ۱۰ کشور در حال توسعه در پایگاه Art & Humanities

۳-۵-۲- مقایسه تولید علمی کشورهای توسعه یافته

نمودار ۱۷ درصد سهم ۶ کشور توسعه یافته از کل تولید آنها را در پایگاه Art & Humanities نشان می دهد. آمریکا با اختلاف زیاد نسبت به ۵ کشور دیگر ۶۵/۲ درصد از تولید علمی این کشورها را به خود اختصاص داده است. انگلستان و کانادا به ترتیب با سهم های ۱۷/۹ و ۷/۹۱ درصد در مراتب دوم و سوم قرار دارند. ژاپن نسبت به ۵ کشور دیگر دارای اختلاف قابل ملاحظه ای با آنها می باشد و تنها توانسته ۰/۵ درصد از تولید علمی ۶ کشور را به خود اختصاص دهد.

نمودار ۱۷ - توزیع درصد فراوانی تولید علمی ۶ کشور توسعه یافته در پایگاه Art & Humanities..

۳-۶- سهم ایران و سایر کشورها از تولید علمی جهان در پایگاه Art & Humanities..

جدول ۴۸ سهم ۱۶ کشور جهان از مجموع تولید علمی جهان ثبت شده در پایگاه Art & Humanities.. را نشان می دهد . ۱۶ کشور مورد مطالعه توانسته اند در ۳۳/۶ درصد از تولید جهانی در این پایگاه حضور داشته باشند که در بین آنها آمریکا با بالاترین سهم ۲۱/۸ درصد از تولید علمی جهان ثبت شده در این پایگاه را به خود اختصاص داده است . بعد از آمریکا، انگلستان با سهم ۵/۹۸ درصد در مرتبه دوم قرار گرفته است و کانادا با سهم ۲/۶۴ درصد در مرتبه سوم می باشد . ایران با سهم ۰/۰۰۲ درصد همراه با پاکستان در مرتبه ۱۴ قرار گرفته است و تنها توانسته در تولید ۲ رکورد اطلاعاتی از مجموع ۱۱۰۹۹۰ رکورد اطلاعاتی جهانی در این پایگاه مشارکت داشته باشد .

جدول ۴۸ - سهم کشورها از تولید علمی جهان* در پایگاه ART & HUMANITIES

ردیف	کشور	فراوانی	سهم
۱	آمریکا	۲۴۱۶۸	۲۱/۸
۲	انگلستان	۶۶۳۹	۵/۹۸
۳	ژاپن	۱۸۵	۰/۱۷
۴	آلمان	۱۷۶۴	۱/۵۹
۵	فرانسه	۱۳۶۳	۱/۲۳
۶	کانادا	۲۹۳۱	۲/۶۴
۷	چین	۷۱	۰/۰۶
۸	هند	۹۱	۰/۰۸
۹	کره جنوبی	۲۴	۰/۰۲
۱۰	ترکیه	۲۵	۰/۰۲
۱۱	مصر	۱۲	۰/۰۱
۱۲	عربستان سعودی	۶	۰/۰۱
۱۳	ایران	۲	۰/۰۰۲

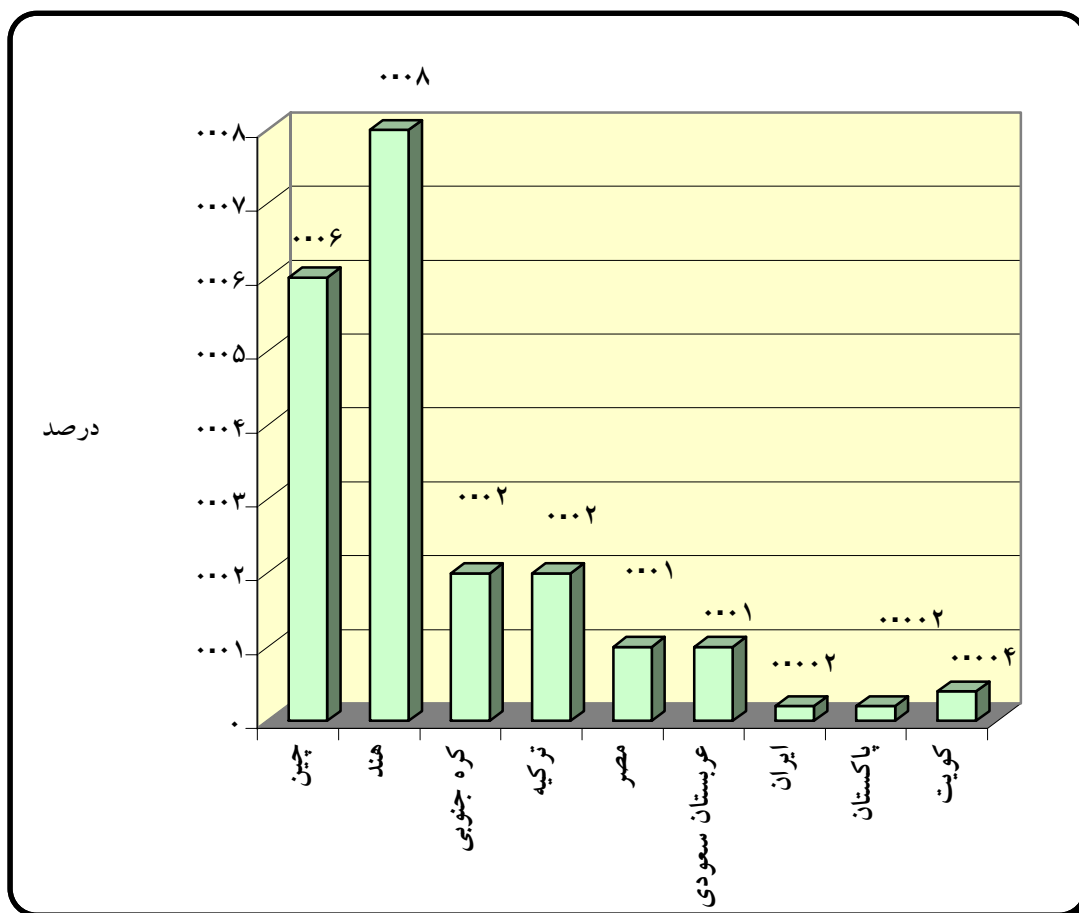
۰/۰۰۲	۲	پاکستان	۱۴
۰/۰۰۴	۴	کویت	۱۵
۰	۰	عراق	۱۶
۳۳/۶	۳۷۲۸۷	جمع	

* تولید علمی جهان در سال ۱۹۹۹ در پایگاه Art &.. برابر ۱۱۰۹۹۰ بوده است .

۳-۶-۱- سهم کشورهای در حال توسعه از تولید علمی جهان

نمودار ۱۸ سهم ۱۰ کشور در حال توسعه از تولید علمی جهان در پایگاه Art & Humanities.. را نشان می دهد . در بین ۱۰ کشور در حال توسعه هند با سهم ۰/۰۸ درصد از تولید جهانی در مرتبه اول قرار دارد . چین نیز با سهم ۰/۰۶ در مرتبه دوم قرار گرفته است . ترکیه و کره جنوبی با سهم های ۰/۰۲ درصد با یکدیگر رقابت نزدیکی را دارند . ایران با سهم ۰/۰۰۲ درصد در مرتبه هفتم همراه با پاکستان قرار گرفته است . سهم عراق در این پایگاه صفر بوده است لذا از نمودار حذف شده است .

نمودار ۱۸ - سهم ۱۰ کشور در حال توسعه از تولید علمی جهان در پایگاه Art& Humanities..

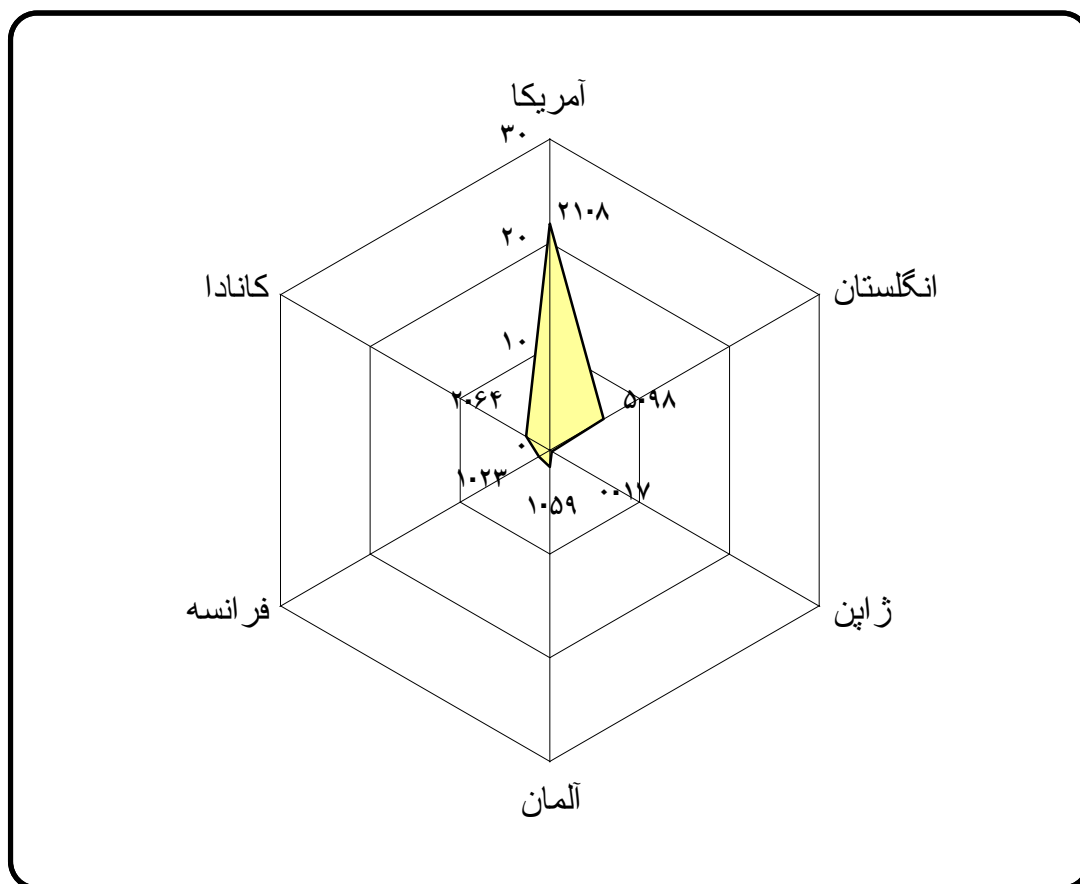

۳-۶-۲- سهم کشورهای توسعه یافته از تولید علمی جهان

نمودار ۱۹ سهم ۶ کشور توسعه یافته از تولید جهانی ثبت شده در پایگاه Art & Humanities را نشان میدهد. آمریکا توانسته در ۲۱/۸ درصد از تولید جهانی در این پایگاه حضور داشته باشد و در بین این ۶ کشور در مرتبه نخست قرار گیرد. بعد از آمریکا، انگلستان با سهم ۵/۹۸ درصد قرار گرفته است. کانادا در مقایسه با کشورهای ژاپن، آلمان و فرانسه در وضعیت بالاتری قرار دارد. این کشور توانسته سهم ۲/۶۴ از تولید جهانی این پایگاه را به خود اختصاص دهد. ژاپن نسبت به ۵ کشور توسعه یافته دیگر در وضعیت پایین تری قرار دارد و تنها توانسته در ۰/۱۷ درصد از تولید جهانی این پایگاه حضور داشته باشد.

نمودار ۱۹- سهم ۶ کشور توسعه یافته از تولید علمی جهان در پایگاه Art &

Humanities..

۳-۷- مقایسه تولید علمی گروهی از کشورها در سه پایگاه SCI ، SSCI و Art & Humanities..

جدول ۴۹ سهم ۱۶ کشور را در سه پایگاه SCI ، SSCI و Art & Humanities.. نشان می دهد . بیشترین تعداد تولید علمی در پایگاه SCI ثبت گردیده است . دو پایگاه SSCI و Art &... با اختلاف زیاد نسبت به پایگاه SCI قرار گرفته اند . این دو پایگاه به ترتیب ۱۴۰۰۷۳ و ۱۱۰۹۹۰ رکورد علمی ثبت شده را دارا می باشند .

وضعیت ۱۶ کشور در هر یک از پایگاه ها نیز در این جدول ملاحظه می گردد . در هر سه پایگاه آمریکا و پس از آن کشورهای توسعه یافته بیشترین میزان تولید را دارا می باشند . در بین کشورهای در حال توسعه نیز چین ، هند و کره جنوبی در سطح بالاتری قرار دارند.

جدول ۴۹ - مقایسه تولید علمی ۱۶ کشور جهان به تفکیک پایگاه

ردیف	کشور	SCI	SSCI	Art & Humanities..
۱	آمریکا	۲۶۱۶۴۷	۵۶۱۶۵	۲۴۱۶۸

۶۶۳۹	۱۲۰۵۷	۶۰۱۵۲	انگلستان	۲
۱۸۵	۱۳۲۶	۶۴۹۳۴	ژاپن	۳
۱۷۶۴	۳۹۹۳	۶۱۶۷۶	آلمان	۴
۱۳۶۳	۲۱۸۰	۴۴۲۷۱	فرانسه	۵
۲۹۳۱	۵۵۳۳	۳۱۹۶۴	کانادا	۶
۷۱	۳۸۹	۲۰۳۹۴	چین	۷
۹۱	۴۶۱	۱۵۴۰۷	هند	۸
۲۴	۳۰۴	۱۰۸۷۸	کره جنوبی	۹
۲۵	۱۹۹	۴۹۹۳	ترکیه	۱۰
۱۲	۴۰	۲۰۴۹	مصر	۱۱
۶	۴۸	۱۳۴۷	عربستان سعودی	۱۲
۲	۲۸	۹۶۳	ایران	۱۳
۲	۲۳	۵۴۶	پاکستان	۱۴
۴	۲۸	۵۳۹	کویت	۱۵
۰	۱	۴۳	عراق	۱۶
۱۱۰۹۹۰	۱۴۰۰۷۳	۹۴۵۹۶۱	جهان	

۳-۸- وضعیت تولید علمی ایران در بین سایر کشورها در پایگاه های ISI

وضعیت تولید اطلاعات علمی ۱۶ کشور جهان که در پایگاه های ISI ثبت شده اند در جدول ۵۰ ارائه شده است . از مجموع ۶۶۸۱۰۵ رکورد علمی که این کشورها در تولید آن مشارکت داشته اند آمریکا با حضور در ۳۱۹۹۱۷ رکورد بالاترین سهم را که برابر ۴۷/۹ درصد می باشد به خود اختصاص داده است . اما کشورهای دیگر دارای اختلاف قابل توجهی با آمریکا می باشند . کشورهای انگلستان ، ژاپن ، آلمان ، فرانسه و کانادا مجموعاً ۴۳/۱ درصد در تولید علمی ۱۶ کشور مشارکت داشته اند .

کشورهای چین ، هند و کره جنوبی دارای اختلاف قابل توجه و وضعیت نسبتاً بالاتری از نظر تولید اطلاعات علمی در مقایسه با کشورهای ترکیه ، مصر ، عربستان سعودی ، ایران ، پاکستان ، کویت و عراق می باشند .

ایران با مشارکت در تولید ۹۶۸ رکورد علمی ، دارای سهم ۰/۱۴ درصدی در بین ۱۶ کشور می باشد . و در مرتبه سیزدهم قرار گرفته است . بعد از ایران کشورهای پاکستان ، کویت و عراق که مجموعاً ۰/۱۷ درصد از تولید علمی ۱۶ کشور را دارا می باشند قرار گرفته اند .

جدول ۵۰ - وضعیت تولید علمی ۱۶ کشور جهان در پایگاه های ISI

ردیف	کشور	فراوانی	درصد
۱	آمریکا	۳۱۹۹۱۷	۴۷/۹
۲	انگلستان	۷۴۰۹۴	۱۱/۱
۳	ژاپن	۶۵۷۷۱	۹/۸۴
۴	آلمان	۶۵۴۴۶	۹/۸
۵	فرانسه	۴۶۶۵۳	۶/۹۸
۶	کانادا	۳۷۹۸۷	۵/۶۹
۷	چین	۲۰۶۸۹	۳/۱
۸	هند	۱۵۷۹۹	۲/۳۶
۹	کره جنوبی	۱۱۰۶۰	۱/۶۶
۱۰	ترکیه	۵۱۰۲	۰/۷۶
۱۱	مصر	۲۰۸۵	۰/۳۱
۱۲	عربستان سعودی	۱۳۷۱	۰/۲۱
۱۳	ایران	۹۶۸	۰/۱۴
۱۴	پاکستان	۵۶۲	۰/۰۸
۱۵	کویت	۵۵۵	۰/۰۸
۱۶	عراق	۴۴	۰/۰۱

۱۰۰	۶۶۸۱۰۵	جمع
-----	--------	-----

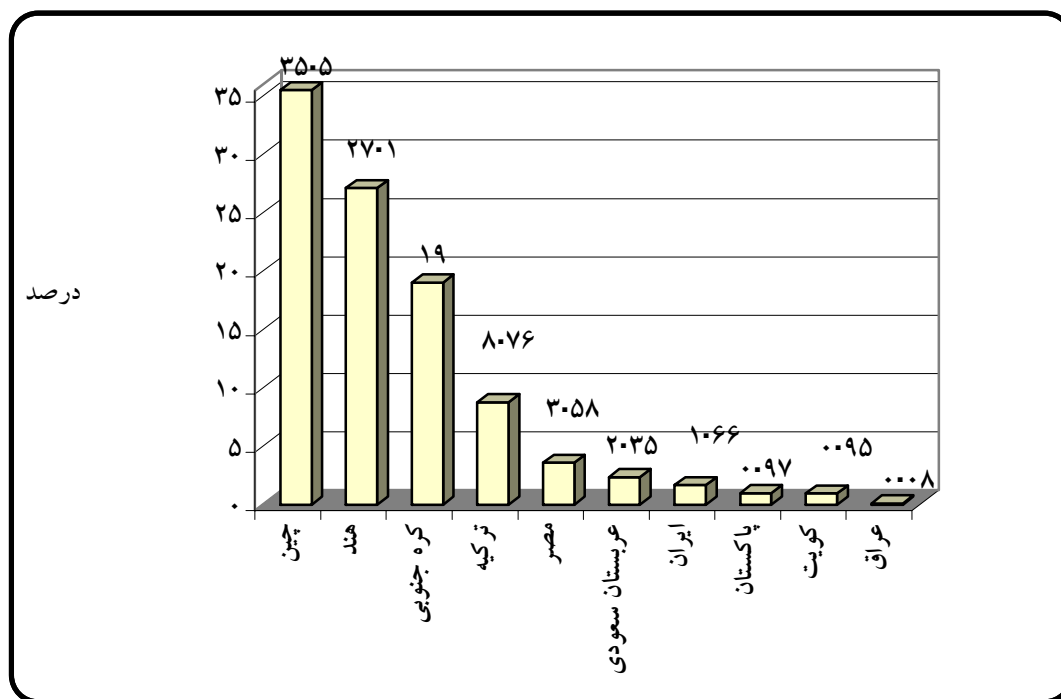
۳-۸-۱- مقایسه تولید علمی کشورهای در حال توسعه

نمودار ۲۰ مقایسه ۱۰ کشور در حال توسعه ، از مجموع تولید علمی که در پایگاه های ISI داشته اند را نشان می دهد . ۳۵/۵ درصد از تولید اطلاعاتی علمی این ۱۰ کشور متعلق به کشور چین می باشد و در بالاترین مرتبه می باشد . هند با ۲۷/۱ درصد و کره جنوبی با ۱۹ درصد در مراتب دوم و سوم قرار دارند و در مقایسه با ۷ کشور دیگر دارای اختلاف قابل توجهی با آنها می باشند . چنانچه در این نمودار ملاحظه می شود بعد از کره جنوبی افت قابل ملاحظه ای بوجود آمده است ، ترکیه با اختصاص ۸/۷۶ درصد در مرتبه چهارم قرار گرفته است .

ایران با اختصاص ۱/۶۶ درصد از تولید علمی ۱۰ کشور در مرتبه هفتم قرار گرفته است که سهم آن از کشورهای چون مصر و عربستان سعودی کمتر می باشد . اما از کشورهای پاکستان با سهم ۰/۹۷ درصد ، کویت با ۰/۹۵ درصد و عراق با ۰/۰۸ درصد در سطح بالاتری قرار گرفته است .

نمودار ۲۰ - توزیع درصد فراوانی تولید علمی ۱۰ کشور در حال توسعه در پایگاه های

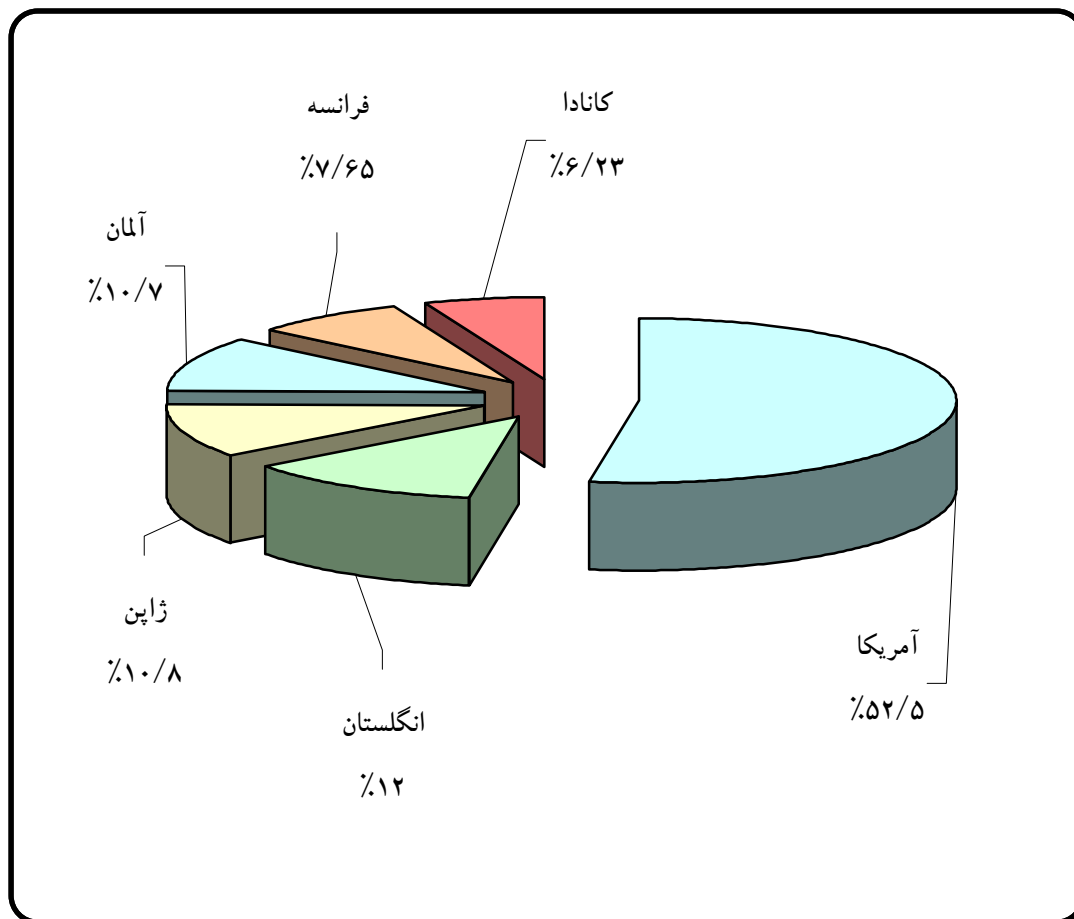
ISI

۳-۸-۲- مقایسه تولید علمی کشورهای توسعه یافته

وضعیت تولید علمی ۶ کشور توسعه یافته در نمودار ۲۱ نشان داده شده است. آمریکا با اختلاف زیاد نسبت به ۵ کشور دیگر ۵۲/۵ درصد از مجموع تولیدات علمی ۶ کشور را دارا می باشد. براین اساس مجموع تولید علمی ۵ کشور دیگر تنها به ۴۷/۵ درصد میرسد. انگلستان با اختلاف ۴۰ درصدی نسبت به آمریکا در مرتبه دوم قرار گرفته است. ژاپن و آلمان دارای موقعیت مشابهی می باشد و به ترتیب ۱۰/۸ و ۱۰/۷ درصد را به خود اختصاص داده اند. کانادا نیز با سهم ۶/۲۳ درصدی در مرتبه آخر بعد از کشور فرانسه با سهم ۷/۶۵ درصدی قرار دارد.

نمودار ۲۱ - توزیع درصد فراوانی تولید علمی ب کشور توسعه یافته در پایگاه های ISI

۳-۹- سهم ایران و سایر کشورها از تولید علمی جهان در پایگاه های ISI

هر یک از کشورها متناسب با فعالیت های علمی که بعمل می آورند و نتایج حاصل از آنها که در مجلات معتبر جهانی به چاپ می رسد سهمی را در تولید دانش جهانی بر عهده دارند و بر این اساس می توان میزان مشارکت آنها را مورد سنجش قرار داد .

جدول ۵۱ سهم ۱۶ کشور از تولید علمی جهان در پایگاه های ISI را نشان می دهد . در بین کشورهای مورد مطالعه آمریکا با اختصاص ۲۸ درصد از دانش علمی جهان در مرتبه اول این کشورها قرار دارد . ایران در مرتبه سیزدهم در بین ۱۶ کشور قرار دارد و توانسته است ۰/۰۸ درصد از تولید علمی جهان را به خود اختصاص دهد .

جدول ۵۱ - سهم کشورها از تولید علمی جهان * در پایگاه های ISI

ردیف	کشور	فراوانی	سهم
۱	آمریکا	۳۱۹۹۱۷	۲۸
۲	انگلستان	۷۴۰۹۴	۶/۴۷
۳	ژاپن	۶۵۷۷۱	۵/۷۵
۴	آلمان	۶۵۴۴۶	۵/۷۲
۵	فرانسه	۴۶۶۵۳	۴/۰۸
۶	کانادا	۳۷۹۸۷	۳/۳۲
۷	چین	۲۰۶۸۹	۱/۸۱
۸	هند	۱۵۷۹۹	۱/۳۸
۹	کره جنوبی	۱۱۰۶۰	۰/۹۷
۱۰	ترکیه	۵۱۰۲	۰/۴۵
۱۱	مصر	۲۰۸۵	۰/۱۸
۱۲	عربستان سعودی	۱۳۷۱	۰/۱۲
۱۳	ایران	۹۶۸	۰/۰۸
۱۴	پاکستان	۵۶۲	۰/۰۵
۱۵	کویت	۵۵۵	۰/۰۵
۱۶	عراق	۴۴	۰/۰۰۴
	جمع	۶۶۸۱۰۵	۵۸/۴

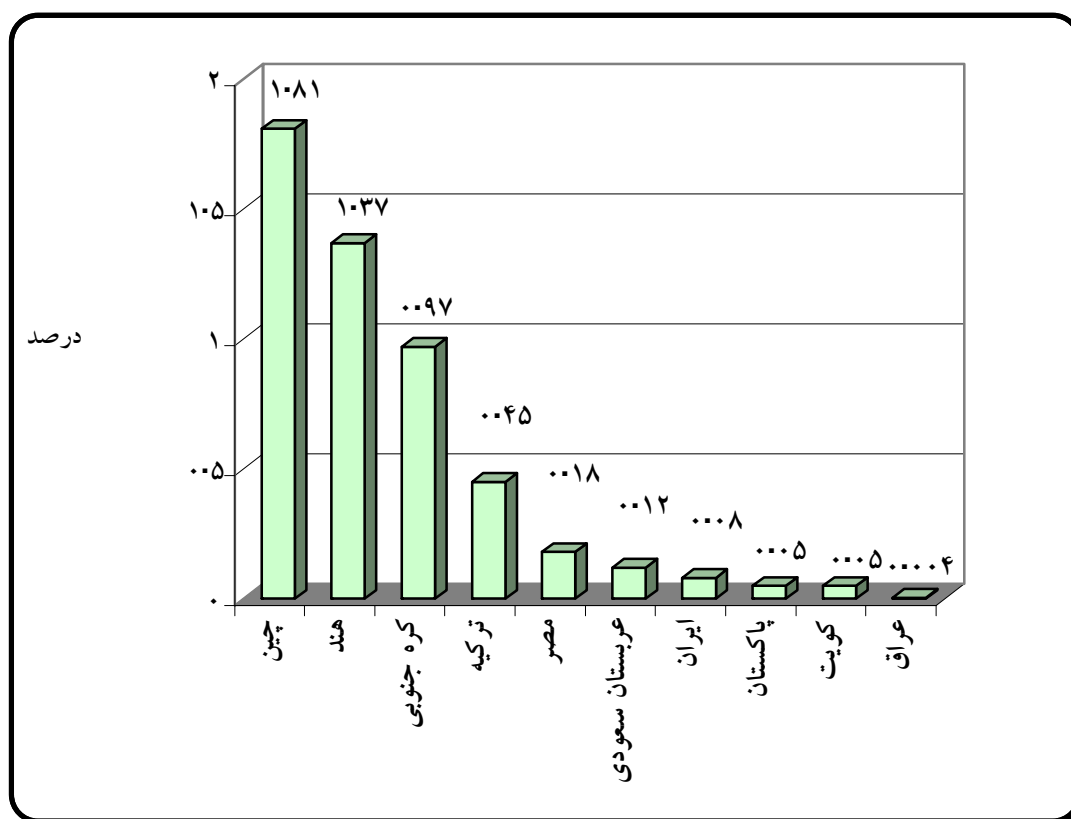
* تولید علمی جهان در سال ۱۹۹۹ در ISI برابر ۱۱۴۴۴۳۲ بوده است .

۳-۹-۱- سهم کشورهای در حال توسعه از تولید علمی جهان

وضعیت ۱۰ کشور در حال توسعه از تولید علمی جهان ثبت شده در پایگاه های ISI در نمودار ۲۲ نشان داده شده است . این کشورها مجموعاً توانسته اند ۵/۰۹ درصد از تولید علمی جهان را به خود اختصاص دهند .

چین با اختصاص ۱/۸۱ درصد از تولید جهانی به خود در بین ۱۰ کشور مورد بررسی در مرتبه اول قرار دارد . هند نیز توانسته است ۱/۳۸ درصد از تولید جهانی را به خود اختصاص دهند. ایران با سهم ۰/۰۸ درصدی در مرتبه هفتم ۱۰ کشور قرار دارد .

نمودار ۲۲ - سهم ۱۰ کشور در حال توسعه از تولید علمی جهان در پایگاه های ISI

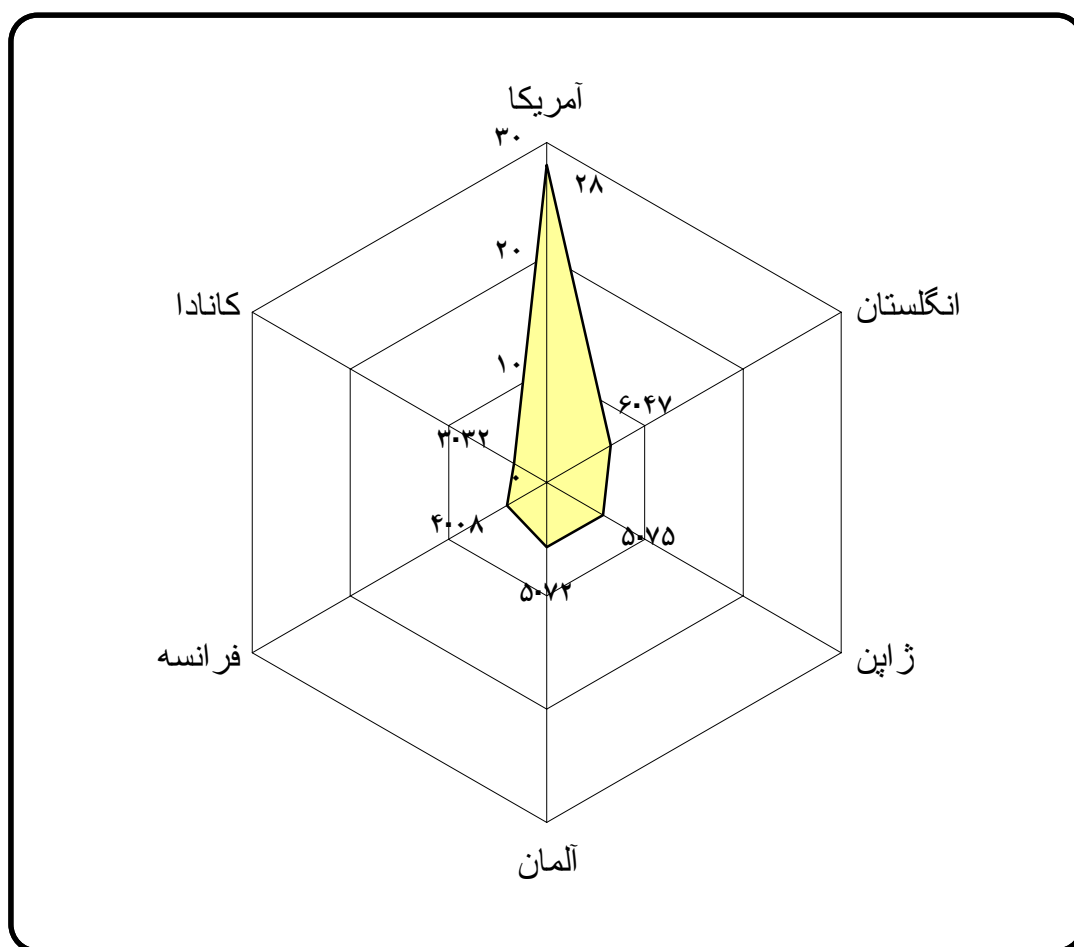

۳-۹-۲- سهم کشورهای توسعه یافته از تولید علمی جهان

سهم ۶ کشور توسعه یافته جهان از تولید علمی جهان در پایگاه های ISI در نمودار ۲۳ نشان داده شده است. ۶ کشور مجموعاً توانسته اند ۵۳/۳ درصد از تولید علمی جهان را به خود اختصاص دهند. و این بدین معناست که تولید بیش از نیمی از دانش جهان متعلق به دانشمندان و محققین این ۶ کشور می باشد.

نمودار ۲۳ - سهم ۶ کشور توسعه یافته از تولید علمی جهان در پایگاه های ISI

۳-۱۰- سهم ایران از تولید علمی جهان به تفکیک گروه عمده تحصیلی در پایگاه

های ISI

جدول ۵۲ سهم تولید علمی ایران از جهان به تفکیک گروه های عمده تحصیلی در پایگاه های ISI را نشان می دهد . موقعیت هر یک از گروه های تحصیلی در جهان در این جدول مشخص شده است . هر گروه متناسب با تولید علمی آن سهمی از تولید جهانی را به خود اختصاص داده است . گروه علوم پایه ۰/۰۴۴ و گروه علوم انسانی ۰/۰۰۲۶ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین سهم را در بین گروه های تحصیلی از تولید علمی جهان دارا می باشند .

جدول ۵۲- سهم ایران از جهان * به تفکیک گروه عمده تمصیلی در پایگاه های ISI

ردیف	گروه	تولید علمی	سهم
۱	علوم پایه	۵۰۵	۰/۰۴۴
۲	علوم پزشکی	۲۰۴	۰/۰۱۸
۳	فنی و مهندسی	۱۸۰	۰/۰۱۶
۴	کشاورزی و دامپزشکی	۴۹	۰/۰۰۴۳
۵	علوم انسانی	۳۰	۰/۰۰۲۶
	جمع	۹۶۸	۰/۰۸۵

* تولید علمی جهان ۱۱۴۴۳۲ می باشد.

۳-۱۱- سهم ایران از تولید علمی جهان در گروه های عمده تحصیلی به تفکیک

رشته در پایگاه های ISI

۳-۱۱-۱ - گروه علوم پایه

جدول ۵۳ سهم تولید علمی رشته های علوم پایه از تولید جهانی ثبت شده در پایگاه های ISI را نشان می دهد . بر اساس این جدول موقعیت هر رشته در تولید جهانی مشخص می شود شیمی آلی با ۰/۰۱۲ درصد دارای بالاترین سهم از بین رشته های این گروه می باشد .

جدول ۵۳ - سهم تولید علمی رشته های علوم پایه از کل جهان * در پایگاه های ISI

رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم	رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	شیمی آلی	۱۳۵	۰/۰۱۲	۱۲	بیوشیمی	۱۰	۰/۰۰۰۸
۲	شیمی تجزیه	۹۱	۰/۰۰۸	۱۳	فیزیک کاربردی	۹	۰/۰۰۰۸
۳	ریاضی محض	۴۲	۰/۰۰۳۷	۱۴	ژنتیک انسانی	۶	۰/۰۰۰۵
۴	فیزیک تئوری	۳۱	۰/۰۰۲۷	۱۵	ریاضی فیزیک	۵	۰/۰۰۰۴
۵	شیمی معدنی	۲۸	۰/۰۰۲۴	۱۶	بیوفیزیک	۵	۰/۰۰۰۴
۶	ریاضی کاربردی	۲۴	۰/۰۰۲۱	۱۷	آمار	۴	۰/۰۰۰۳
۷	شیمی فیزیک	۲۱	۰/۰۰۱۸	۱۸	شیمی کاربردی	۴	۰/۰۰۰۳
۸	شیمی پلیمر	۲۱	۰/۰۰۱۸	۱۹	فسیل شناسی	۴	۰/۰۰۰۳
۹	فیزیک اتمی	۱۹	۰/۰۰۱۶	۲۰	فیزیک ذرات بنیادی	۴	۰/۰۰۰۳
۱۰	فیزیک هسته ای	۱۲	۰/۰۰۱	۲۱	سایر**	۱۹	۰/۰۰۱۶
۱۱	فیزیک حالت جامد	۱۱	۰/۰۰۰۹	جمع		۵۰۵	۰/۰۴۴

* - تولید علمی کل جهان ۱۱۴۴۴۳۲ می باشد .

** - شامل فراوانی ۱ و ۲ و ۳

۳-۱۱-۲ - گروه علوم پزشکی

جدول ۵۴ سهم تولید علمی رشته های علوم پزشکی از تولید جهانی ثبت شده در پایگاه های ISI را نشان می دهد . بر اساس این جدول موقعیت هر رشته علوم پزشکی در تولید جهانی

مشخص می شود. فارماکولوژی با ۰/۰۰۲۴ درصد دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد.

جدول ۵۴ - سهم تولید علمی رشته های علوم پزشکی از کل جهان* در پایگاه های ISI

رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم	رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	فارماکولوژی	۲۸	۰/۰۰۲۴	۱۲	انگل شناسی	۵	۰/۰۰۰۴
۲	داروسازی	۱۸	۰/۰۰۱۵	۱۳	تغذیه	۵	۰/۰۰۰۴
۳	بیماریهای مغز و اعصاب	۱۳	۰/۰۰۱۱	۱۴	رادیولوژی	۴	۰/۰۰۰۳
۴	بیماریهای پوست	۱۰	۰/۰۰۰۸	۱۵	ایمونولوژی	۴	۰/۰۰۰۳
۵	هماتولوژی و انکولوژی	۱۰	۰/۰۰۰۸	۱۶	بیوشیمی پزشکی	۴	۰/۰۰۰۳
۶	بیماریهای زنان و زایمان	۹	۰/۰۰۰۷	۱۷	بیماریهای روانی	۳	۰/۰۰۰۲
۷	جراحی ارولوژی	۸	۰/۰۰۰۶	۱۸	بیماریهای قلب و عروق	۳	۰/۰۰۰۲
۸	روانپزشکی	۷	۰/۰۰۰۵	۱۹	بیماریهای چشم	۳	۰/۰۰۰۲
۹	فیزیولوژی	۷	۰/۰۰۰۵	۲۰	خون شناسی	۳	۰/۰۰۰۲
۱۰	بیماریهای کلیوی	۷	۰/۰۰۰۵	۲۱	سایر**	۴۷	۰/۰۰۳۲
۱۱	پاتولوژی	۶	۰/۰۰۰۴	جمع			۲۰۴

* - تولید علمی کل جهان ۱۱۴۴۴۳۲ می باشد.

** - شامل فراوانی ۱ و ۲.

۳-۱۱-۳ - گروه فنی و مهندسی

جدول ۵۵ موقعیت رشته های گروه فنی و مهندسی از تولید جهانی ثبت شده در پایگاه های ISI را نشان می دهد . بر اساس این جدول رشته مهندسی شیمی با ۰/۰۰۲۴ درصد بالاترین سهم را در بین رشته های این گروه دارا می باشد .

جدول ۵۵ - سهم تولید علمی رشته های فنی و مهندسی از کل جهان * در پایگاه های ISI

ردیف	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم	ردیف	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	مهندسی شیمی	۲۸	۰/۰۰۲۴	۱۲	مهندسی نساجی	۵	۰/۰۰۰۴
۲	مهندسی مکانیک	۲۳	۰/۰۰۰۲	۱۳	برق (قدرت)	۳	۰/۰۰۰۲
۳	مهندسی الکترونیک	۱۶	۰/۰۰۱۴	۱۴	سرامیک	۳	۰/۰۰۰۲
۴	مهندسی مواد	۱۳	۰/۰۰۱۱	۱۵	مهندسی زلزله	۳	۰/۰۰۰۲
۵	مهندسی پلیمر	۱۱	۰/۰۰۰۱	۱۶	مهندسی ساختمان	۳	۰/۰۰۰۲
۶	مهندسی عمران	۱۱	۰/۰۰۰۱	۱۷	مهندسی صنعتی	۳	۰/۰۰۰۲
۷	مهندسی متالورژی	۱۰	۰/۰۰۰۰۸	۱۸	مهندسی کنترل	۳	۰/۰۰۰۰۲
۸	بیوتکنولوژی	۷	۰/۰۰۰۰۶	۱۹	مهندسی نفت	۳	۰/۰۰۰۰۲
۹	مهندسی آب	۷	۰/۰۰۰۰۶	۲۰	هیدرولیک	۳	۰/۰۰۰۰۲
۱۰	مهندسی کامپیوتر	۶	۰/۰۰۰۰۵	۲۱	سایر **	۱۴	۰/۰۰۰۱۲
۱۱	مهندسی کامپیوتر(نرم افزار)	۵	۰/۰۰۰۰۴	جمع			۱۸۰

* - تولید علمی کل جهان ۱۱۴۴۴۳۲ می باشد .

** - شامل فراوانی ۱ و ۲ .

۳-۱۱-۴- گروه کشاورزی و دامپزشکی

جدول ۵۶ سهم تولید علمی رشته های کشاورزی و دامپزشکی را از کل تولید جهانی ثبت شده در پایگاه های ISI نشان می دهد . رشته دامپزشکی با سهم ۰/۰۰۲ درصد از تولید جهان بالاترین سهم را در بین رشته های این گروه دارا می باشد .

جدول ۵۶ - سهم تولید علمی رشته های کشاورزی و دامپزشکی از کل جهان* در پایگاه های ISI

ردیف	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	دامپزشکی	۲۴	۰/۰۰۲
۲	زراعت	۵	۰/۰۰۰۴
۳	خاک شناسی	۳	۰/۰۰۰۲
۴	مرتعداری	۳	۰/۰۰۰۲
۵	آبیاری	۲	۰/۰۰۰۱۷
۶	باغبانی	۲	۰/۰۰۰۱۷
۷	شیلات	۲	۰/۰۰۰۱۷
۸	سایر**	۸	۰/۰۰۰۷
	جمع	۴۹	۰/۰۰۴۳

* - تولید علمی کل جهان ۱۱۴۴۳۲ می باشد .

** - شامل فراوانی ۱ .

۳-۱۱-۵ - گروه علوم انسانی

جدول ۵۷ سهم تولید علمی رشته های علوم انسانی را از کل تولید جهانی ثبت شده در پایگاه های ISI نشان می دهد . رشته روانشناسی با ۰/۰۰۱۱ درصد دارای بیشترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد .

جدول ۵۷ - سهم تولید علمی رشته های علوم انسانی از کل جهان * در پایگاههای ISI

ردیف	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	روانشناسی	۱۳	۰/۰۰۱۱
۲	روانشناسی اجتماعی	۴	۰/۰۰۰۳
۳	مدیریت صنعتی	۲	۰/۰۰۰۱۷
۴	روانشناسی کودکان	۲	۰/۰۰۰۱۷
۵	زبانشناسی	۲	۰/۰۰۰۱۷
۶	سایر	۷	۰/۰۰۰۶
	جمع	۳۰	۰/۰۰۲۶

* تولید علمی کل جهان ۱۱۴۴۳۲ می باشد.

** شامل فراوانی های ۱ .

۱۲-۳- سهم ایران از تولید علمی کشورهای در حال توسعه به تفکیک گروه عمده تحصیلی در پایگاه های ISI

جدول ۵۸ سهم تولید علمی ایران از ده کشور در حال توسعه مورد مطالعه به تفکیک گروه های عمده تحصیلی در پایگاه های ISI را نشان می دهد .
موقعیت هر یک از گروه های تحصیلی از مجموع تولید علمی کشورهای در حال توسعه در این جدول ملاحظه می شود . گروه علوم پایه با ۰/۸۷ و گروه علوم انسانی با ۰/۰۵ درصد بیشترین و کمترین سهم در بین گروه های تحصیلی از تولید علمی کشورهای در حال توسعه را دارا می باشند .

جدول ۵۸ - سهم ایران از تولید علمی کشورهای در حال توسعه * به تفکیک گروه عمده تمصیلی در

پایگاه های ISI

ردیف	گروه	تولید علمی	سهم
۱	علوم پایه	۵۰۵	۰/۸۷
۲	علوم پزشکی	۲۰۴	۰/۳۵
۳	فنی و مهندسی	۱۸۰	۰/۳۱
۴	کشاورزی و دامپزشکی	۴۹	۰/۰۸۴
۵	علوم انسانی	۳۰	۰/۰۵

۱/۶۶	۹۶۸	جمع
------	-----	-----

* تولید علمی کشور های در حال توسعه ۵۸۲۳۷ می باشد .

۳-۱۳- سهم ایران از تولید علمی کشورهای در حال توسعه در گروه های

تحصیلی به تفکیک رشته در پایگاه های ISI

۳-۱۳-۱- گروه علوم پایه

جدول ۵۹ سهم رشته های علوم پایه از کل تولید علمی کشورهای در حال توسعه را نشان می دهد . شیمی آلی با ۲۳٪ درصد از تولید علمی کشورهای در حال توسعه دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد .

جدول ۵۹ - سهم رشته های علوم پایه از کل تولید علمی کشورهای در حال توسعه * در پایگاه های ISI

رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم	رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	شیمی آلی	۱۳۵	۰/۲۳	۱۲	بیوشیمی	۱۰	۰/۰۱۷
۲	شیمی تجزیه	۹۱	۰/۱۵	۱۳	فیزیک کاربردی	۹	۰/۰۱۵
۳	ریاضی محض	۴۲	۰/۰۷۲	۱۴	ژنتیک انسانی	۶	۰/۰۱
۴	فیزیک تئوری	۳۱	۰/۰۵۳	۱۵	ریاضی فیزیک	۵	۰/۰۰۸
۵	شیمی معدنی	۲۸	۰/۰۴۸	۱۶	بیوفیزیک	۵	۰/۰۰۸
۶	ریاضی کاربردی	۲۴	۰/۰۴	۱۷	آمار	۴	۰/۰۰۷
۷	شیمی فیزیک	۲۱	۰/۰۳۶	۱۸	شیمی کاربردی	۴	۰/۰۰۷
۸	شیمی پلیمر	۲۱	۰/۰۳۶	۱۹	فسیل شناسی	۴	۰/۰۰۷

۰/۰۰۷	۴	فیزیک ذرات بنیادی	۲۰	۰/۰۳۲	۱۹	فیزیک اتمی	۹
۰/۰۳۲	۱۹	سایر**	۲۱	۰/۰۲	۱۲	فیزیک هسته ای	۱۰
۰/۸۷	۵۰۵	جمع		۰/۰۱۸	۱۱	فیزیک حالت جامد	۱۱

* - تولید علمی کشورهای در حال توسعه ۵۸۲۳۷ می باشد .

** - شامل فراوانی ۱ و ۲ و ۳

۳-۱۳-۲- گروه علوم پزشکی

جدول ۶۰ سهم تولید علمی رشته های علوم پزشکی را از تولید کشورهای در حال توسعه مورد مطالعه ثبت شده در پایگاه های ISI نشان می دهد. بر اساس این جدول موقعیت هر رشته علوم پزشکی در تولید کشورهای در حال توسعه مشخص می شود . فارماکولوژی با ۰/۰۴۸ درصد دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد .

جدول ۶۰ - سهم رشته های علوم پزشکی از کل تولید علمی کشورهای در حال توسعه *

پایگاه های ISI

رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم	رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	فارماکولوژی	۲۸	۰/۰۴۸	۱۲	انگل شناسی	۵	۰/۰۰۸
۲	داروسازی	۱۸	۰/۰۳۱	۱۳	تغذیه	۵	۰/۰۰۸
۳	بیماریهای مغز و اعصاب	۱۳	۰/۰۲۲	۱۴	رادبولوژی	۴	۰/۰۰۷
۴	بیماریهای پوست	۱۰	۰/۰۱۷	۱۵	ایمونولوژی	۴	۰/۰۰۷
۵	هماتولوژی و انکولوژی	۱۰	۰/۰۱۷	۱۶	بیوشیمی پزشکی	۴	۰/۰۰۷
۶	بیماریهای زنان و زایمان	۹	۰/۰۱۵	۱۷	بیماریهای روانی	۳	۰/۰۰۵
۷	جراحی ارولوژی	۸	۰/۰۱۳	۱۸	بیماریهای قلب و عروق	۳	۰/۰۰۵
۸	روانپزشکی	۷	۰/۰۱۲	۱۹	بیماریهای چشم	۳	۰/۰۰۵

۰/۰۰۵	۳	خون شناسی	۲۰	۰/۰۱۲	۷	فیزیولوژی	۹
۰/۰۰۸	۴۷	سایر**	۲۱	۰/۰۱۲	۷	بیماریهای کلیوی	۱۰
۰/۳۱	۲۰۴	جمع		۰/۰۱	۶	پاتولوژی	۱۱

* تولید علمی کشورهای در حال توسعه ۵۸۲۳۷ می باشد .

** شامل فراوانی ۱ و ۲ .

۳-۱۳-۳- گروه فنی و مهندسی

جدول ۶۱ سهم رشته های فنی و مهندسی از تولید علمی کشورهای در حال توسعه مورد مطالعه در پایگاه های ISI را نشان می دهد . بر اساس این جدول موقعیت هر رشته فنی و مهندسی در تولید علمی کشورهای در حال توسعه مشخص می شود . رشته مهندسی شیمی با ۰/۰۴۸ درصد دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه از تولید علمی کشورهای در حال توسعه می باشد .

جدول ۶۱ - سهم رشته های فنی و مهندسی از کل تولید علمی کشورهای در حال توسعه *

در پایگاه های ISI

سهم	تولید علمی	رشته تحصیلی	رتبه	سهم	تولید علمی	رشته تحصیلی	رتبه
۰/۰۰۸	۵	مهندسی نساجی	۱۲	۰/۰۴۸	۲۸	مهندسی شیمی	۱
۰/۰۰۵	۳	برق (قدرت)	۱۳	۰/۰۳۹	۲۳	مهندسی مکانیک	۲
۰/۰۰۵	۳	سرامیک	۱۴	۰/۰۲۷	۱۶	مهندسی الکترونیک	۳
۰/۰۰۵	۳	مهندسی زلزله	۱۵	۰/۰۲۲	۱۳	مهندسی مواد	۴
۰/۰۰۵	۳	مهندسی ساختمان	۱۶	۰/۰۱۸	۱۱	مهندسی پلیمر	۵
۰/۰۰۵	۳	مهندسی صنعتی	۱۷	۰/۰۱۸	۱۱	مهندسی عمران	۶
۰/۰۰۵	۳	مهندسی کنترل	۱۸	۰/۰۱۷	۱۰	مهندسی متالورژی	۷
۰/۰۰۵	۳	مهندسی نفت	۱۹	۰/۰۱۲	۷	بیوتکنولوژی	۸

۰/۰۰۵	۳	هیدرولیک	۲۰	۰/۰۱۲	۷	مهندسی آب	۹
۰/۰۲۳	۱۴	سایر**	۲۱	۰/۰۱	۶	مهندسی کامپیوتر	۱۰
۰/۳۱	۱۸۰	جمع		۰/۰۰۸	۵	مهندسی کامپیوتر(نرم افزار)	۱۱

* - تولید علمی کشورهای در حال توسعه ۵۸۲۳۷ می باشد .

** - شامل فراوانی ۱ و ۲ .

۳-۱۳-۴- گروه کشاورزی و دامپزشکی

جدول ۶۲ سهم رشته های کشاورزی و دامپزشکی از کل تولید علمی ثبت شده در پایگاه های ISI را نشان می دهد . رشته دامپزشکی با ۰/۰۴۱ درصد از تولید علمی کشورهای در حال توسعه دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد .

جدول ۶۲ - سهم رشته های کشاورزی و دامپزشکی از کل تولید علمی کشورهای در حال توسعه* در پایگاه های ISI

سهم	تولید علمی	رشته تحصیلی	ردیف
۰/۰۴۱	۲۴	دامپزشکی	۱
۰/۰۰۸	۵	زراعت	۲
۰/۰۰۵	۳	خاک شناسی	۳
۰/۰۰۵	۳	مرتعداری	۴
۰/۰۰۳	۲	آبیاری	۵
۰/۰۰۳	۲	باغبانی	۶

۰/۰۰۳	۲	شیلات	۷
۰/۰۱۳	۸	سایر**	۸
۰/۰۸۴	۴۹	جمع	

* - تولید علمی کشور های در حال توسعه ۵۸۲۳۷ می باشد .

** - شامل فراوانی های ۱ .

۳-۱۳-۵ - گروه علوم انسانی

جدول ۶۳ سهم رشته های گروه علوم انسانی از تولید علمی کشورهای در حال توسعه مورد مطالعه در پایگاه های ISI را نشان میدهد . رشته روانشناسی با ۰/۰۲۲ درصد بالاترین سهم را در بین رشته های این گروه دارا می باشد . وضعیت سایر رشته ها در جدول ملاحظه می شود .

جدول ۶۳ - سهم رشته های علوم انسانی از کل تولید علمی کشورهای در حال توسعه * در

پایگاههای ISI

سهم	تولید علمی	رشته تحصیلی	ردیف
۰/۰۲۲	۱۳	روانشناسی	۱
۰/۰۰۷	۴	روانشناسی اجتماعی	۲

۰/۰۰۳	۲	مدیریت صنعتی	۳
۰/۰۰۳	۲	روانشناسی کودکان	۴
۰/۰۰۳	۲	زبان‌شناسی	۵
۰/۰۱۲	۷	سایر**	۶
۰/۰۵	۳۰	جمع	

* تولید علمی کشورهای در حال توسعه ۵۸۲۳۷ می باشد .

** شامل فراوانی های ۱ .

۳-۱۴ - سهم ایران از تولید علمی کشورهای توسعه یافته به تفکیک گروه عمده

تحصیلی در پایگاه های ISI

جدول ۶۴ سهم تولید ایران از ده کشور در حال توسعه مورد مطالعه به تفکیک گروه های عمده تحصیلی در پایگاه های ISI را نشان می دهد .

موقعیت هر یک از گروه های تحصیلی از مجموع تولید علمی کشورهای در حال توسعه در این جدول ملاحظه می شود . گروه علوم پایه با ۰/۰۸۳ و گروه علوم انسانی با ۰/۰۰۵ درصد بیشترین و کمترین سهم در بین گروه های تحصیلی از تولید علمی کشورهای توسعه یافته را دارا می باشند .

جدول ۶۴ - سهم ایران از تولید علمی کشورهای توسعه یافته* به تفکیک گروه

عمده تحصیلی در پایگاه های ISI

ردیف	گروه	تولید علمی	سهم
------	------	------------	-----

۰/۰۸۳	۵۰۵	علوم پایه	۱
۰/۰۳۳	۲۰۴	علوم پزشکی	۲
۰/۰۳	۱۸۰	فنی و مهندسی	۳
۰/۰۰۸	۴۹	کشاورزی و دامپزشکی	۴
۰/۰۰۵	۳۰	علوم انسانی	۵
۰/۱۶	۹۶۸	جمع	

* تولید علمی کشور های توسعه یافته ۶۰۹۸۶۸ می باشد .

۳-۱۵- سهم ایران از تولید علمی کشورهای توسعه یافته در گروه های تحصیلی

به تفکیک رشته در پایگاه های ISI

۳-۱۵-۱- گروه علوم پایه

جدول ۶۵ سهم رشته های علوم پایه از کل تولید علمی کشورهای توسعه یافته را نشان می دهد . شیمی آلی با ۲۲٪ درصد از تولید علمی کشورهای توسعه یافته دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد .

جدول ۶۵ - سهم رشته های علوم پایه از کل تولید علمی کشورهای توسعه یافته * در پایگاه های ISI

رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم	رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	شیمی آلی	۱۳۵	۰/۰۲۲	۱۲	بیوشیمی	۱۰	۰/۰۰۱۶
۲	شیمی تجزیه	۹۱	۰/۰۱۴	۱۳	فیزیک کاربردی	۹	۰/۰۰۱۵
۳	ریاضی محض	۴۲	۰/۰۰۷	۱۴	ژنتیک انسانی	۶	۰/۰۰۱

۰/۰۰۰۸	۵	ریاضی فیزیک	۱۵	۰/۰۰۵۱	۳۱	فیزیک تئوری	۴
۰/۰۰۰۸	۵	بیوفیزیک	۱۶	۰/۰۰۴۶	۲۸	شیمی معدنی	۵
۰/۰۰۰۷	۴	آمار	۱۷	۰/۰۰۴۹	۲۴	ریاضی کاربردی	۶
۰/۰۰۰۷	۴	شیمی کاربردی	۱۸	۰/۰۰۳۴	۲۱	شیمی فیزیک	۷
۰/۰۰۰۷	۴	فسیل شناسی	۱۹	۰/۰۰۳۴	۲۱	شیمی پلیمر	۸
۰/۰۰۰۷	۴	فیزیک ذرات بنیادی	۲۰	۰/۰۰۳۱	۱۹	فیزیک اتمی	۹
۰/۰۰۳۱	۱۹	سایر**	۲۱	۰/۰۰۰۲	۱۲	فیزیک هسته ای	۱۰
۰/۰۰۸۳	۵۰۵	جمع		۰/۰۰۱۸	۱۱	فیزیک حالت جامد	۱۱

* - تولید علمی کشورهای توسعه یافته ۶۰۹۸۶۸ می باشد .

** - شامل فراوانی ۱ و ۲ و ۳

۳-۱۵-۲- گروه علوم پزشکی

جدول ۶۶ سهم رشته های علوم پزشکی را از تولید علمی کشورهای توسعه یافته مورد مطالعه ثبت شده در پایگاه های ISI را نشان می دهد. بر اساس این جدول موقعیت هر رشته علوم پزشکی در تولید کشورهای توسعه یافته مشخص می شود. فارماکولوژی با ۰/۰۰۴ درصد دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد .

جدول ۶۶ - سهم رشته های علوم پزشکی از کل تولید علمی کشورهای توسعه یافته * در پایگاه های ISI

رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم	رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	فارماکولوژی	۲۸	۰/۰۰۴	۱۲	انگل شناسی	۵	۰/۰۰۰۸
۲	داروسازی	۱۸	۰/۰۰۳	۱۳	تغذیه	۵	۰/۰۰۰۸
۳	بیماریهای مغز و اعصاب	۱۳	۰/۰۰۲	۱۴	رادیولوژی	۴	۰/۰۰۰۷
۴	بیماریهای پوست	۱۰	۰/۰۰۱۶	۱۵	ایمونولوژی	۴	۰/۰۰۰۷
۵	هماتولوژی و انکولوژی	۱۰	۰/۰۰۱۶	۱۶	بیوشیمی پزشکی	۴	۰/۰۰۰۷

۰/۰۰۰۵	۳	بیماریهای روانی	۱۷	۰/۰۰۱۵	۹	بیماریهای زنان و زایمان	۶
۰/۰۰۰۵	۳	بیماریهای قلب و عروق	۱۸	۰/۰۰۱۳	۸	جراحی ارولوژی	۷
۰/۰۰۰۵	۳	بیماریهای چشم	۱۹	۰/۰۰۱۱	۷	روانپزشکی	۸
۰/۰۰۰۵	۳	خون شناسی	۲۰	۰/۰۰۱۱	۷	فیزیولوژی	۹
۰/۰۰۰۷	۴۷	سایر**	۲۱	۰/۰۰۱۱	۷	بیماریهای کلیوی	۱۰
۰/۰۳۳	۲۰۴	جمع		۰/۰۰۱	۶	پاتولوژی	۱۱

* تولید علمی کشورهای توسعه یافته ۶۰۹۸۶۸ می باشد .

** شامل فراوانی ۱ و ۲ .

۳-۱۵-۳- گروه فنی و مهندسی

جدول ۶۷ سهم رشته های فنی و مهندسی را از تولید علمی کشورهای توسعه یافته مورد مطالعه در پایگاه های ISI را نشان می دهد . بر اساس این جدول موقعیت هر رشته فنی و مهندسی در تولید علمی کشورهای توسعه یافته مشخص می شود. رشته مهندسی شیمی با ۰/۰۰۴۶ درصد دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد .

جدول ۶۷ - سهم رشته های فنی و مهندسی از کل تولید علمی کشورهای توسعه یافته * در پایگاه های ISI

رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم	رتبه	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	مهندسی شیمی	۲۸	۰/۰۰۴۶	۱۲	مهندسی نساجی	۵	۰/۰۰۰۸
۲	مهندسی مکانیک	۲۳	۰/۰۰۳۸	۱۳	برق (قدرت)	۳	۰/۰۰۰۵
۳	مهندسی الکترونیک	۱۶	۰/۰۰۲۶	۱۴	سرامیک	۳	۰/۰۰۰۵
۴	مهندسی مواد	۱۳	۰/۰۰۲۱	۱۵	مهندسی زلزله	۳	۰/۰۰۰۵
۵	مهندسی پلیمر	۱۱	۰/۰۰۱۸	۱۶	مهندسی ساختمان	۳	۰/۰۰۰۵
۶	مهندسی عمران	۱۱	۰/۰۰۱۸	۱۷	مهندسی صنعتی	۳	۰/۰۰۰۵

۰/۰۰۰۵	۳	مهندسی کنترل	۱۸	۰/۰۰۱۶	۱۰	مهندسی متالورژی	۷
۰/۰۰۰۵	۳	مهندسی نفت	۱۹	۰/۰۰۱۱	۷	بیوتکنولوژی	۸
۰/۰۰۰۵	۳	هیدرولیک	۲۰	۰/۰۰۱۱	۷	مهندسی آب	۹
۰/۰۰۲۳	۱۴	سایر**	۲۱	۰/۰۰۱۱	۶	مهندسی کامپیوتر	۱۰
۰/۰۰۳	۱۸۰	جمع		۰/۰۰۰۸	۵	مهندسی کامپیوتر(نرم افزار)	۱۱

* - تولید علمی کشورهای توسعه یافته ۶۰۹۸۶۸ می باشد.

** - شامل فراوانی ۱ و ۲.

۳-۱۵-۴- گروه کشاورزی و دامپزشکی

جدول ۶۸ سهم رشته های کشاورزی و دامپزشکی از کل تولید علمی کشورهای توسعه یافته ثبت شده در پایگاه های ISI را نشان می دهد. رشته دامپزشکی با ۰/۰۰۳۹ درصد دارای بالاترین سهم در بین رشته های این گروه می باشد.

جدول ۶۸ - سهم رشته های کشاورزی و دامپزشکی از کل تولید علمی کشورهای توسعه یافته * در پایگاه های ISI

سهم	تولید علمی	رشته تحصیلی	ردیف
۰/۰۰۳۹	۲۴	دامپزشکی	۱
۰/۰۰۰۸	۵	زراعت	۲
۰/۰۰۰۵	۳	خاک شناسی	۳
۰/۰۰۰۵	۳	مرتعداری	۴
۰/۰۰۰۳	۲	آبیاری	۵
۰/۰۰۰۳	۲	باغبانی	۶

۰/۰۰۰۳	۲	شیلات	۷
۰/۰۰۱۳	۸	سایر**	۸
۰/۰۰۰۸	۴۹	جمع	

* - تولید علمی کشور های توسعه یافته ۶۰۹۸۶۸ می باشد .

** - شامل فراوانی های ۱ .

۳-۱۵-۵- گروه علوم انسانی

جدول ۶۹ سهم رشته های علوم انسانی از تولید علمی کشورهای توسعه یافته مورد مطالعه در پایگاه های ISI را نشان میدهد . رشته روانشناسی با ۰/۰۰۲۱ درصد بالاترین سهم را در بین رشته های این گروه دارا می باشد . وضعیت سایر رشته ها در جدول ملاحظه می شود .

جدول ۶۹ - سهم رشته های گروه علوم انسانی از کل تولید علمی کشورهای توسعه یافته * در پایگاههای ISI

رديف	رشته تحصیلی	تولید علمی	سهم
۱	روانشناسی	۱۳	۰/۰۰۲۱
۲	روانشناسی اجتماعی	۴	۰/۰۰۰۷
۳	مدیریت صنعتی	۲	۰/۰۰۰۳
۴	روانشناسی کودکان	۲	۰/۰۰۰۳

۰/۰۰۰۳	۲	زبان‌شناسی	۵
۰/۰۰۱۱	۷	سایر**	۶
۰/۰۰۰۵	۳۰	جمع	

* تولید علمی کشورهای توسعه یافته ۶۰۹۸۶۸ می باشد .

** شامل فراوانی های ۱ .